

II. Drätselkammaren.

Enär de förnämsta af Drätselkammaren handlagda ärenden redan under föregående afdelning blifvit anförda, upptagas här endast följande:

a) *Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.*

Försäljning af
tomter.

Drätselkammarens på grund af särskilda utaf Stadsfullmäktige gifna, i det föregående redan berörda bemyndiganden, dels i stöd af Drätselkammaren jemlikt dess reglemente tillkommande befogenhet att genom offentlig auktion försälja staden tillhöriga odisponerade tomter, försälde Drätselkammaren under året nedan upptagna bostads- och fabriks- tomter, å hvilka, sedan för desamma fastställda löseskillingar antingen kontant erlagts eller gäldats genom utförande af i tomten in-tecknade eller med borgen försedda skuldförbindelser, salubref af Kammaren å stadens vägnar utfärdades:

Qvarter N:o	Tomt N:o	Gata	Köpare	Tomtens areal m ²	Enhets- pris		Köpeskil- lingens belopp
					Fmk.	Fmk.	
160	11	Kronbergs-	Handl. K. H. Renlund	1,090,900	21	80	22,780 90
160	13	D:o	Densamme	1,038,800	20	08	20,785 —
122	15	Ärtholms-	Färgarevästaren W. E. Lindström	945,000	14	81	14,000 —
122	17	D:o	Sandviks Spritfabriks Aktiobolag	924,700	19	03	17,600 —
122	5	D:o	Akt.bolaget Sandvikens Skepps- docka och Mek. verkstad . . .	956,200	15	—	14,343 —
Tillskott							
155	15	Lappviks-	Gårdsegaren O. Lindstedt . . .	—	—	—	3,813 23
122	9	Ärtholms-	Finska Marmorit akt.bolaget . . .	1,029,000	15	—	15,435 —
204	21	Brunnsparken	Eröken Augusta Enqvist	—	6	—	21,506 40
22	10	Elisabets-	Finska Statsverket	782,350	12	—	9,388 20
121	3	Ärtholms-	Firman Wileken & Co	1,333,770	16	50	22,008 —
Del af Båtsmansgatan							
			Akt.bolaget Sandvikens Skepps- docka och Mek. verkstad . . .	334,790	20	—	6,695 80

I stöd af Stadsfullmäktiges dels under året dels tidigare fattade beslut afslutade Drätselkammaren legoafstal beträffande staden tillhörig jord uti följande fall:

Utarrenderade lägenheter.

No å kartan	Lägenhetens namn	Areal m ²	Arrendatorns namn	Arrendetidens utgång	Grundskatta	Ärlig penningafgåld Fmg.
66	<i>Fjelldal</i> , tillskottsområde	4,200	Firman J. E. Cronvall ¹⁾	3 mån. upps.	—	240 —
54 & 55	<i>Humleberg</i> : plantaget A	22,800	Handlandeustrun Maria Hagelin ²⁾	6 mån. upps.	—	490 —
	” B	28,100	Enkefru Amanda Nyman ²⁾	D:o	—	635 —
	” C	88,880	Villaegaren K. A. Hilén ²⁾	D:o	—	720 —
	tomtplats	—	Enkefru Amanda Nyman ³⁾	D:o	—	250 —
23	<i>Hörneberg</i> , tomt N:o 9 vid Söderviksg.	1,092,000	Finska Elektriska Akt.bolaget ⁴⁾ .	1928 dec. 31	—	382 —
	N:o 1 vid d:o d:o	1,361,277	Handl. J. A. Jansson ⁵⁾	1929 juni 15	—	408 —
—	<i>Janssonska odling.</i>	—	Arrendatorn B. E. Andersson ⁶⁾ .	1899 dec. 31	—	1,000 —
	<i>Mejlans</i> , lotten N:o 21	15,400 —	Handl. John Adolf ⁷⁾	1928 ” 31	—	480 —
	<i>Mukholmsg.</i> , del af	—	Akt.bolaget Sandvikens skeppsdocka m. m. ⁸⁾	Tillsvidare	—	451 25
117	<i>Rönnskär</i> , lott N:o 6	—	Fröken H. W. Brander ⁹⁾	1928 dec. 31	—	30 —
25	<i>Surutoin</i> , ett område	20,480 —	Hyrkusken A. Berndtsson ¹⁰⁾ . . .	1899 ” 31	—	150 —
22	<i>Södervik</i> , lotterna D. och E.	—	Fabrikanten J. O. Nordbäck ¹¹⁾ .	1903 ” 31	—	500 —
	upplagsplats	—	Trävaruhandl. J. A. Jansson ¹²⁾ .	1903 ” 31	—	400 —
21	<i>Sörnäs</i> , upplagsplatsen N:o 2	2,337,816	F. d. stationsinsp. F. Stornbom ¹³⁾	1903 ” 31	—	200 —
	upplagsplatsen N:o 11	4,785,642	Densamma ¹³⁾	1903 ” 31	—	250 —
	<i>Tilkka</i> äng, lott A	36,440 —	Jernvägstjenstem. O. Massinen ¹⁴⁾	1922 ” 31	—	552 —
	D:o, ” B	46,720 —	Trädgårdsmäst. C. M. Bilstedt ¹⁵⁾	1922 ” 31	—	500 —
16	<i>Ås</i> , ett område	—	Handl. K. Snellman ¹⁶⁾	1919 ” 31	—	200 —

¹⁾ Drks prot. den 19 jan. § 5. — ²⁾ D:o d:o den 2 mars § 1. — ³⁾ D:o d:o den 13 april § 15. — ⁴⁾ D:o d:o den 19 jan. § 18. — ⁵⁾ D:o d:o den 9 febr. § 12. — ⁶⁾ D:o d:o den 5 jan. § 8. — ⁷⁾ D:o d:o den 16 mars § 16. — ⁸⁾ D:o d:o den 20 april § 23. — ⁹⁾ D:o d:o den 2 mars § 22. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 19 jan. § 7. — ¹¹⁾ D:o d:o den 5 jan. § 4. — ¹²⁾ D:o d:o den 2 febr. § 1. — ¹³⁾ D:o d:o den 2 mars § 12. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 19 okt. § 22. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 19 okt. § 23. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 9 nov. § 21.

Förlängning af
arrenderätt

På tidigare framhållna skäl (pg. 14) beviljades förlängd arrenderätt för följande lägenheter:

Lägenhetens namn	Arrendator	Arrendetiden		Arrende- afgåld Fmg.	Grundränta pr hl.
		Från	Till		
<i>Brunsparken:</i>					
lott N:o 2 i v. omr.	Bankdirektören Th. Wegelius ¹⁾	1901 jan. 3	1926 jan. 2	398	—
” ” 3 i v. ”	Handl. O. Seidenschnur ²⁾ . . .	1900 sept. 10	1925 sept. 9	386	—
<i>Hörneberg:</i> inom qv.					
N:o 285 liggande de- len af lägenheten N:o 17 a Kivikko	Handl. Burmeisters rättsinne- hafvare ³⁾	1900 jan. 1	Tills densam- ma inlöses	20	2,069
<i>Mejlans, villalott N:o 8</i>					
	Professorn G. Heinricius ⁴⁾ . . .	1915 ” 1	1924 dec. 31	250	—
		1925 ” 1	1934 ” 31	300	—
” ” N:o 14	Professorn G. Nyström ⁵⁾ . . .	1899 ” 1	1923 ” 31	130	—
		1924 ” 1	1933 ” 31	156	—
		1934 ” 1	1943 ” 31	182	—
<i>Sörnäs, upplagsplats</i>					
N:o 1	Handelsfirman T. & J. Salve- sen ⁶⁾	1900 ” 1	1904 ” 31	336	48 —
” d:o N:o 2	Densamme ⁶⁾	1900 ” 1	1904 ” 31	522	36 —
” d:o N:o 3	Densamme ⁶⁾	1900 ” 1	1904 ” 31	539	92 —
Ås, lägenh. N:o 16 b	Handlenkan A. Malmberg . .	1900 ” 1	Tillsvidare	110	—

Tillfälliga
legoafstal.

Legoafstal af mera tillfällig natur angående staden tillhöriga mindre, dels för odling dels till upplag m. m. lämpliga platser träffades dessutom af Drätselkammaren på kortare tid uti följande fall:

Arrendeplats	Arrendatorns namn	Arrende- tidens ut- gång	Arrende- afgåld Fmg.	Anm.
<i>Alkärr, ett område å Arbetaregtn, d:o vid Bleholmen, södra</i>	Akt.bolaget N. G. Stenius ⁷⁾ . . .	2 mån. upps.	100	per år
	Stenhuggaren K. V. Bergman ⁸⁾ .	” ”	80	”
	Vicehäradsh. A. W. Nyman ⁹⁾ . .	för år 1898	200	”

¹⁾ Drks prot. den 21 dec. § 5. — ²⁾ D:o d:o den 21 dec. § 14. — ³⁾ D:o d:o den 30 nov. § 5. — ⁴⁾ D:o d:o den 22 juni § 5. — ⁵⁾ D:o d:o den 19 jan. § 19. — ⁶⁾ D:o d:o den 30 nov. § 6. — ⁷⁾ D:o d:o den 26 jan. § 16. — ⁸⁾ D:o d:o den 21 dec. § 31. — ⁹⁾ D:o d:o den 24 aug. § 18.

<i>Brunnsparken</i> , kugelb. i	Kontoristen K. J. G. Hjelt ¹⁾ . . .	för år 1899	360	per år
<i>Fjellidal</i> , plantaget	Enkan E. Utkin ²⁾	1899—1900	400	”
<i>Gräsviken</i> , upplagsplats	Byggmästaren O. Laine ³⁾	2 mån. upps.	44,44	”
” d:o	Täljstens Aktiebolaget ⁴⁾	2 ” ”	350	”
” d:o	Densamme ⁴⁾	2 ” ”	160	”
” d:o	Entreprenören S. I. Smirnof ⁵⁾	6 ” ”	300	”
<i>Hagnästorg:</i>				
mek. utställning	Herr E. Conprant ⁶⁾	—	20	per vecka
” skjutbana	Herr Engelbert Hanibal ⁷⁾	—	10	” ”
<i>Hermanstad:</i>				
tomt N:o 1 i 16:de qv.	Snickaren J. A. Helenius ⁸⁾	Tillsvidare	25	” år
<i>Hesperia:</i>				
panorama och skjutbana	Fru K. Björkdal ⁹⁾	—	5	” vecka
karusell	Herr F. Prüss ¹⁰⁾	—	10	” ”
menageri	Herr E. Hartig ¹¹⁾	—	10	” ”
mek. skjutbana	Herr P. Olsen ¹²⁾	—	5	” ”
<i>Hörneberg</i> , stenbrott				
” d:o	Stenhuggaren J. H. Jakobsson ¹³⁾	För 3 år	150	” år
” d:o	Entreprenören S. I. Smirnof ¹⁴⁾	Tillsvidare	150	” ”
” d:o	Stenarbetarebolaget „Ainc“ ¹⁵⁾	För 3 år	150	” ”
” d:o	Stenarbetaren J. Wäisänen ¹⁶⁾	2 mån. upps.	24	” ”
<i>Janssonska odlingarna</i> ,				
stenbrott	Stenarbetarene A. Helén och J. Mattson Ylistys ¹⁷⁾	2 ” ”	20	” ”
<i>Kampen</i> , upplagsplats				
” d:o	Nya Teaterhus Akt.bolaget ¹⁸⁾	6 ” ”	28	” ”
” d:o	Byggmästaren And. Jacobsson ¹⁹⁾	2 ” ”	90	” ”
” d:o	Handl. Emil Lesch ²⁰⁾	2 ” ”	189	” ”
” d:o	Ingenjören G. A. Hellgren ²¹⁾	2 ” ”	90	” ”
” d:o	Byggmästaren J. Johansson ²²⁾	6 ” ”	360	” ”
<i>Käserntorget</i> , annonspelare				
Handlanden I. Juslin ²³⁾	—	—	20	” ”
<i>Kejsargrundskajen</i> , d:o				
Densamme ²⁴⁾	—	—	20	” ”
<i>Jernvägstorget</i> , d:o				
D:o ²⁴⁾	—	—	20	” ”
<i>Majstad</i> , tomt 4 i 9:de qv.				
Formannen Frans Löfberg ²⁵⁾	Tillsvidare	—	10	” ”

1) Drks prot. den 20 april § 2. — 2) D:o d:o den 26 okt. § 8. — 3) D:o d:o den 12 maj. § 12. — 4) D:o d:o den 16 nov. § 1. — 5) D:o d:o den 12 maj § 11. — 6) D:o d:o den 7 sept. § 4. — 7) D:o d:o den 12 okt. § 1. — 8) D:o d:o den 21 sept. § 27. — 9) D:o d:o den 26 okt. § 4. — 10) D:o d:o den 23 nov. § 2. — 11) D:o d:o den 23 nov. § 1. — 12) D:o d:o den 9 nov. § 1. — 13) D:o d:o den 21 sept. § 21. — 14) D:o d:o den 5 okt. § 1. — 15) D:o d:o den 26 okt. § 5. — 16) D:o d:o den 23 nov. § 3. — 17) D:o d:o den 2 nov. § 22. — 18) D:o d:o den 8 juni § 5. — 19) D:o d:o den 31 aug. § 1. — 20) D:o d:o den 7 sept. § 11. — 21) D:o d:o den 7 sept. § 7. — 22) D:o d:o den 26 okt. § 2. — 23) D:o d:o den 2 febr. § 4. — 24) D:o d:o den 9 febr. § 7. — 25) D:o d:o den 21 sept. § 27.

<i>Malm</i> , stenbrott	Stenarbetaren J. Rukkila ¹⁾ . . .	2 mån. upps.	25	per år
Qvarteret N:o 170 ett om- råde i	Firman Wilcken & Co ²⁾	6 " "	180	" "
" " 178 "	Aktiebolaget Sandvikens skepps- docka m. m. ³⁾	6 " "	360	" "
" " 180 "	Handlanden John Aspelund ⁴⁾ . . .	6 " "	150	" "
" " 182 "	Stenhuggaren K. V. Bergman ⁵⁾ .	2 " "	50	" "
" " 183 "	Handl. E. Almqvist ⁶⁾	6 " "	260	" "
<i>Sandvikstorget</i> , annonspe- lare	Handl. I. Juslin ⁷⁾	—	20	" "
<i>Skatudden</i> , upplagsplats A	Firman Chr. Jacobsen & Söner ⁸⁾	6 mån. upps.	186	" "
" d:o B	Densamme ⁸⁾	6 " "	1,000	" "
" d:o	Handl. A. W. Lax ⁹⁾	2 " "	240	" "
" d:o A	Kommerserådet V. Ek ¹⁰⁾	2 " "	262,50	" "
" d:o B	Densamme ¹⁰⁾	2 " "	49,50	" "
<i>Södervik</i> , upplagsplats	Trävaruhandl. J. A. Jansson ¹¹⁾ .	6 " "	120	" "
" d:o	Trävaruhandl. J. O. Norbäck ¹²⁾ .	6 " "	240	" "
<i>Tilkka äng</i>	Arrendatorn G. F. Eriksson ¹³⁾ .	för år 1899	125	—

Utarrendering af badinrättningen och simhusen i Brunns-parken samt af Kaisaniemi värdshus.

På grund af Stadsfullmäktiges derom fattade beslut (se pg. 13) uppgjordes ¹⁴⁾ med doktorn Edv. Juslin kontrakt angående arrenderätten till badinrättningen och simhusen i Brunns-parken för tiden från den 1 Januari 1900 till och med den 31 December 1903 mot en årlig arrende-afgift af 4,425 mark; samt förlängdes ¹⁵⁾ restauratören G. A. Wikströms arrenderätt till Kaisaniemi värdshus, hvilken skulle med September månad utgå, på fem år eller till den 30 September 1904 mot förra års-arrendet af 3,500 mark.

Beviljande af platser för salustånd, vagnar och bord.

Under året beviljade ¹⁶⁾ Drätselkammaren 1 sökande mot en afgift af 20 mark, 1 sökande mot en afgift af 15 mark och 5 sökande mot en afgift af 10 mark per år att halfårsvis i förskott erläggas rätt att tillsvidare å stadens odisponerade marker uppställa mindre skjul för säljning af kaffe, läskdrycker, bröd, frukt, karameller m. m. 8 andra medel-

¹⁾ Drks prot. den 13 aug. § 14. — ²⁾ D:o d:o den 28 sept. § 25. — ³⁾ D:o d:o den 23 nov. § 19. — ⁴⁾ D:o d:o den 15 juni § 1. — ⁵⁾ D:o d:o den 21 dec. § 30. — ⁶⁾ D:o d:o den 27 april § 31. — ⁷⁾ D:o d:o den 30 mars § 7. — ⁸⁾ D:o d:o den 26 jan. § 12. — ⁹⁾ D:o d:o den 28 sept. § 2. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 16 nov. § 15. — ¹¹⁾ D:o d:o den 26 okt. § 1. — ¹²⁾ D:o d:o den 28 dec. § 1. — ¹³⁾ D:o d:o den 3 aug. § 10. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 12 maj § 7. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 21 sept. § 20. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 28 sept. § 3, den 7 sept. § 9, den 20 april § 4, den 4 maj § 5, den 7 sept. § 10, den 26 okt. § 7 och den 7 dec. § 1.

lösa personer tillätos dessutom att afgiftsfritt å enahanda marker uppställa dylika stånd, vagnar och bord för försäljning af nyssnämnda varor.

På derom af vattenfabrikanten I. W. Salenius gjord anhållan beviljade ¹⁾ Drätselkammaren honom rättighet att jemväl under ifrågavarande år, likasom under de närmast föregående, hålla vagnar för försäljning af läskdrycker å Vestra kajen vid hvardera ändan af Saluhallen, vid Sandvikshamnen och i Kaisaniemi park vid den från Unionsgatan till parken ledande vägen.

Rättigheten att uppbära afgifter för begagnande af stadens mulbetesmark ²⁾ uppläts af Drätselkammaren mot ersättning af inalles 160 mark samt rättigheten att afberga gräsväxten ³⁾ å särskilda odisponerade områden äfvensom vassan ikring stadens holmar för sammanlagdt 23 mark.

Arrendefritt beviljade ⁴⁾ Drätselkammaren åt *Föreningen för Helsingfors Arbetshem och Nattherberge* på derom af föreningens styrelse gjord anhållan rätt att under ytterligare ett års tid, räknadt från den 1 Juni, uppå därför tidigare bestämda vilkor ⁵⁾ disponera den åt föreningen till vedgård upplåtna platsen invid Fabriksparken.

Till följd af gjorda ansökningar och förestäld utredning om åtkomsten godkände Drätselkammaren de arrendeöfverlåtelse, genom hvilka nedannämnda personer för återstoden af förut bestämd legotid förvärfvat sig besittningsrätten till följande utom den egentliga staden belägna lägenheter.

Utlekning af mulbetesmark och rätt till afbergning af gräsväxt och vassa.

Vedgård invid Fabriksparken.

Öfverlåtelse af arrenderätt.

N:o	Lägenhetens namn	Den nye innehafvaren
37	<i>Berghäll:</i>	
	Andra linien tomt N:o 2 . . .	Ingeniören H. F. Catani ⁶⁾
	” ” ” N:o 15 . . .	Agenten Alfons Spåre ⁷⁾
	Tredje ” ” N:o 18 . . .	Handlanden W. Spjut ⁸⁾
	” ” ” N:o 20 . . .	Vaktmästaren K. Lökman ⁹⁾
	” ” ” N:o 22 . . .	Fabriksarbetaren K. J. Krig ¹⁰⁾
	” ” ” N:o 23 . . .	Vicehäradshöfdingen S. Hällfors ¹¹⁾
	” ” ” N:o 25 . . .	Maskinisten E. G. Eriksson Hjerpe ¹²⁾

¹⁾ Drks prot. den 23 febr. § 2. — ²⁾ D:o den 26 jan. § 5, den 16 mars § 22, den 20 april § 6 och den 8 juni § 1. — ³⁾ D:o d:o den 29 juni § 6, den 27 juli § 6 och den 17 aug. § 4. — ⁴⁾ D:o d:o den 15 juni § 1. — ⁵⁾ Se 1893 års berättelse. — ⁶⁾ D:o d:o den 2 febr. § 9. — ⁷⁾ D:o d:o den 12 jan. § 13. — ⁸⁾ D:o d:o den 2 febr. § 8. — ⁹⁾ D:o d:o den 9 mars § 28. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 26 jan. § 24. — ¹¹⁾ d:o d:o den 9 febr. § 20. — ¹²⁾ D:o d:o den 12 okt. § 9.

	Tredje linien tomt N:o 32 . . .	Enkefru A. F. Malmborg o. fröken Hellstedt ¹⁾
	Fjerde " " N:o 4 . . .	Kontoristen T. Isotupa ²⁾
—	<i>Hermanstad:</i>	
	Tomt N:o 2 i 1:sta kvarteret	Gästgifvaren K. V. Grönroos ³⁾
	" N:o 7 i " "	Enkefru Selma Ingman ⁴⁾
	" N:o 2 i 4:de " "	Fiskhandlaren K. A. Holmström ⁵⁾
	" N:o 5 i 5:te " "	Fabriksarbetaren F. F. Glad ⁶⁾
	" N:o 5 i 7:de " "	Färgaremästaren W. E. Lindström ⁷⁾
	" N:o 2 i 9:de " "	Snickaren K. A. Åström ⁸⁾
	" N:o 1 i 11:te " "	Handlanden K. J. Antson ⁹⁾
	" N:o 2 i " "	Hemmansegaren J. E. Lindqvist ¹⁰⁾
	" N:o 2 i 17:de " "	Snickaren J. R. Helenius ¹¹⁾
	" N:o 7 i " "	Villaegaren F. O. Janhunen ¹²⁾
	" N:o 1 i 22:dra " "	" Karl Edvard Silfver ¹³⁾
54 & 55	<i>Humleberg:</i>	
	Villan N:o 16	Handlandeekan E. Seelenbrandt ¹⁴⁾
	" N:o 19	Timmermannen Aug. Lindell ¹⁵⁾
23	<i>Hörneberg:</i>	
	Tomt N:o 2 vid Sibyllegatan .	Handelsfirman R. C. Tång ¹⁶⁾
	" N:ris 1, 3 o. 5 vid Sö- derviksgatan	Finska Elektriska Aktiebolaget ¹⁷⁾
	Jordstycket Litt. D.	Handlanden Julius Tallberg ¹⁸⁾
—	<i>Majstad:</i>	
	Tomt N:ris 1 & 2 i 1:sta kvar- teret	Torghandlerskan O. Nordström ¹⁹⁾
—	<i>Mejlans:</i>	
	Villan N:o 6	Handlanden C. Causé ²⁰⁾
	" N:o 8	Professorn G. Heinricius ²¹⁾
	" N:o 11	Droghandlaren O. Durchman ²²⁾
	" N:o 12	Kassören A. Schildt ²³⁾
	" N:o 13	Densamme ²³⁾

1) Drks prot. den 16 febr. § 2. — 2) D:o d:o den 23 febr. § 29. — 3) D:o d:o den 18 maj § 11. — 4) D:o d:o den 6 april § 20. — 5) D:o d:o den 21 dec. § 14. — 6) D:o d:o den 25 maj § 37. — 7) D:o d:o den 25 maj § 38. — 8) D:o d:o den 15 juni § 21. — 9) D:o d:o den 9 nov. § 34. — 10) D:o d:o den 2 nov. § 6. — 11) D:o d:o den 1 juni § 17. — 12) D:o d:o den 2 nov. § 15. — 13) D:o d:o den 24 aug. § 16. — 14) D:o d:o den 26 jan. § 2. — 15) D:o d:o den 15 juni § 3. — 16) D:o d:o den 19 jan. § 3. — 17) D:o d:o den 27 april § 29. — 18) D:o d:o den 7 sept. § 6. — 19) D:o d:o den 23 febr. § 38. — 20) D:o d:o den 5 jan. § 10. — 21) D:o d:o den 25 maj § 19. — 22) D:o d:o den 16 mars § 14. — 23) D:o d:o den 12 maj § 1.

117	<i>Rönnskär, vestra:</i>	
	Vestra delen	Magistrarne E. Enqvist o. H. Kihlman ¹⁾)
	Östra „ lott N:o 1	Handlanden Otto Thylin ²⁾)
16	<i>Ås:</i>	
	lott N:o 3	Skomakaremästaren H. Källström ³⁾)
	„ N:o 12	Landtbrukaren O. V. Wainio ⁴⁾)
	„ litt. C.	Handlanden G. F. Uddström ⁵⁾)
	Fabrikstomt N:o 11	Aktiebolaget Argos ⁶⁾)

På grund af Stadsfullmäktiges beslut ⁷⁾) af den 22 April 1897 afslutade ⁸⁾) Drätselkammaren nya arrendekontrakt angående följande bostadstomter i förstäderna Hermanstad och Majstad, nämligen N:o 1 i 4:de kvarteret, N:o 1 i 8:de kvarteret, N:o 1 i 9:de kvarteret, N:ris 8 och 13 i 11:te kvarteret och N:o 1 i 22:dra kvarteret af Hermanstad samt N:o 3 i 3:dje kvarteret af Majstad.

Afslutande af nytt kontrakt med arrendatorerne i Hermanstad och Majstad.

Ur kvarteret N:o 9 i Hermanstad, hvilket hade en areal af 112,000 kvadratfot (= 9,873 m²), blef i nordvestra hörnet deraf på arrendatorn af nämnda kvarter magister S. Lindelöfs anhållan utbruten ⁹⁾) en ytvidd af 10,000 kvadratfot (882 m²), hvilken såsom sjelfbestående lägenhet utarrenderades åt bolaget Hermannin Sauna Osakeyhtiö och reglerades nu gällande arrendebelopp och föreskrifna arrendeförhöjningar hvart tionde år i närmaste förhållande till arealerna.

Reglering af kvarteret N:o 9 i Hermanstad.

Med föranledande af särskilda arrendatorers ansökningar om erhållande af den för intecknings vinnande i byggnaderna å deras arrendemark enligt lag erforderliga rättigheten att utan stadens hörande till annan person öfverlåta sin arrenderätt, beviljade Drätselkammaren, jemlikt Stadsfullmäktiges den 26 April och 3 September 1882 Kammaren gifna bemyndigande att afgöra sådana ärenden, dylik friare dispositionsrätt för följande utom staden belägna arrendelägenheter:

Beviljande af friare dispositionsrätt.

¹⁾) Drks prot. den 16 febr. § 1. — ²⁾) D:o d:o den 13 juli § 2. — ³⁾) D:o d:o den 26 jan. § 28. — ⁴⁾) D:o d:o den 7 dec. § 15. — ⁵⁾) D:o d:o den 4 maj § 12. — ⁶⁾) D:o d:o den 28 sept. § 8. — ⁷⁾) Se 1897 års berättelse pg. 22. — ⁸⁾) Drks prot. den 26 jan. § 29 och den 7 sept. § 21. — ⁹⁾) D:o d:o den 13 april § 27 och den 25 maj § 29.

Berghäll, tomten N:o 2 vid 2:dra linien ¹⁾.

” ” N:o 8 ” 3:dje ” ²⁾.

” ” N:o 31 ” 3:dje ” ³⁾.

” ” N:o 19 ” 4:de ” ⁴⁾.

” ” N:o 21 ” 4:de ” ⁵⁾.

” ” N:o 22 ” 4:de ” ⁶⁾.

Blekkholmen, södra N:o 101 ⁷⁾.

Hörneberg, tomterna N:ris 4, 6 och vid 8 vid Wilhelmsgatan ⁸⁾.

” ” N:o 1 vid Sibyllegatan ⁹⁾.

” ” N:o 2 ” ” ¹⁰⁾.

” ” N:o 3 ” ” ¹¹⁾.

” ” N:o 1 vid Söderviksgatan ¹²⁾.

Janssonska odlingarna, fabriksstomt N:o 20 ¹³⁾.

Kottby, villalotten b ¹⁴⁾.

Rönnskär, vestra, östra delen lott N:o 3 ¹⁵⁾.

Ås bostadstomten N:o 3 ¹⁶⁾.

” tomt N:o 7 i fabriksqvarteret N:o 358 ¹⁷⁾.

I stället för att de från dessa lägenheter utgående arrendeafgifterna varit säkerställda genom borgesförbindelser, blefvo nu på öfligt sätt vid den friare dispositionsrättens beviljande lägenheterna först in-tecknade staden till säkerhet för arendeafgifternas utgående.

Uthyrning af
narinkbodas och
diskar.

Såvidt innehafvarene af mångleribodas och diskar å Narinken ordentligt erlagt sina hyresafgifter, fingo bodas och diskar mot tidigare bestämd lega af förre innehafvare bibehålles. Endast bodan N:o 18, hvar-till hyresrättighet uppsades, öfvergick ¹⁸⁾ till annan innehafvare.

Uthyrning af
stadens simhus.

Stadens simhus vid Brobergskajen, i Gräsviken och Humleviken samt vid Munkholmssundet upplätos ¹⁹⁾ af Drätselkammaren för sommaren 1899 mot resp. 240, 565, 100 och 95 marks ersättning till stadskassan åt jungfru Sofia Lukander, kontoristen A. Tötterman, stenhuggarehustrun A. Arlin och förrådsförvaltaren I. Åström, med skyldighet för entreprenö-

¹⁾ Drks prot. den 2 feb. § 9. — ²⁾ D:o d:o den 12 okt. § 15. — ³⁾ D:o d:o den 20 april § 27. — ⁴⁾ D:o d:o den 12 maj § 1. — ⁵⁾ D:o d:o den 12 maj § 2. — ⁶⁾ D:o d:o den 14 sept. § 5. — ⁷⁾ D:o d:o den 6 juli § 6. — ⁸⁾ D:o d:o den 20 juli § 6. — ⁹⁾ D:o d:o den 19 jan. § 2. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 19 jan. § 3. — ¹¹⁾ D:o d:o den 19 jan. § 1. — ¹²⁾ D:o d:o den 30 jan. § 4. — ¹³⁾ D:o d:o den 7 dec. § 3. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 24 aug. § 2. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 13 juli § 2. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 14 sept. § 4. — ¹⁷⁾ D:o d:o den 25 febr. § 5. — ¹⁸⁾ D:o d:o den 24 aug. § 3. — ¹⁹⁾ D:o d:o den 25 maj § 1 och 6 juli § 1.

rerne att emot bestämd afgift af högst 5 penni för enhvar simmare hålla simhusen tillgängliga för allmänheten samt att elever vid stadens folkskolor finge gratis under en timmes tid på förmiddagen och en timme på eftermiddagen begagna simhusen; och ålägg det entreprenörerna tillse att ordning, skick och renlighet blefve iakttagna i simhusen.

Hysesaftalet med auktionskammarnotarien Per Emil Hallblom angående den förra auktionskammarlokalen ¹⁾ förnyades ²⁾ för år 1900 mot en till 2,200 mark förhöjd årshyra. Uthyrning af auktionskammarlokalen.

Då arrendetiden för kägelbanan i Brunnsparken utgick med den 1 Maj, förnyades ³⁾ på begäran af den förre arrendatorn, kontoristen K. J. G. Hjelt, detta arrende på ett år mot en till 300 mark nedsatt arrendefärd, med afseende å de betydande kostnader arrendator finge vidkännas för den honom åliggande inre remonten af kägelbanan. Kägelbanan i Brunnsparken.

På derom af komendanten för första Finländska skapskytteregementet genom Guvernören i länet gjord framställning biföll ⁴⁾ Drätselkammaren att till simplats för den här förlagda ryska militären finge anlitas platsen på andra sidan om Edesviken bakom ryska militärens begravningsplats; och blef Poliskammaren härom underrättad. Simplats för ryska militären.

På derom af arrendatorerna af villalotterna å Kottby hemmans del gjord anhållan, ansökte ⁵⁾ Drätselkammaren hos Guvernören i länet om förordnande för vederbörande landtmätare att uppgå rålinierna emellan stadens jordområde och tillstötande lägenheter inom Åggelby och Hoplax byar. Rålinierna kring Kottby.

När Drätselkammaren i anledning af från Byggnadskontoret gjord anmälan om behovet af upptrallning af den under år 1898 uppmuddrade farleden till Sörnäs lastageplats hos Lotsstyrelsen anhållit ⁶⁾ om dess åtgärd för verkställande af sådan upptrallning samt om öfverlemnande i sinom tid af karta deröfver till Hamnkontoret, fullgjorde bemälda styrelse gunstbenäget sagda uppdrag, hvarom Drätselkammaren i skrifvelse underrättades ⁷⁾. Upptrallning af farleden till Sörnäs.

På derom af Elektriska Belysnings Aktiebolaget härstädes vid Kammarrens sammanträden gjord anhållan hade Drätselkammaren funnit godt för sin del bifalla ⁸⁾ till uppställande i enlighet med Byggnads- Uppställning af stolpar och ledande af underjordiska kablar för elektrisk belysning.

¹⁾ Se 1898 års berättelse pg. 137. — ²⁾ Drks prot. den 12 okt. § 12. — ³⁾ D:o d:o den 20 april § 2. — ⁴⁾ D:o d:o den 27 juli § 9. — ⁵⁾ D:o d:o den 3 aug. § 6. — ⁶⁾ D:o d:o den 12 maj § 23. — ⁷⁾ D:o d:o den 24 aug. § 14. — ⁸⁾ D:o d:o den 17 aug. § 15, den 31 aug. § 16, den 25 maj § 33 och den 3 aug. § 1.

kontorets närmare anvisning af: 4 st. ledningsstolpar å Albertsgatan, 3 st. å Georgsgatan, 6 st. vid Hafshamnen och 1 st. utanför Katolska kyrkan. Dessutom fann¹⁾ Drätselkammaren skäligt bifalla till bolagets anhållan att nedlägga en underjordisk kabel tvärs under Kaserngatan från en af bolagets bärstolpar vid hörnet af nämnda gatan och Södra Esplanadgatan till Wasa banks hus med vilkor att all den skada, som genom anläggningen möjligen förorsakas å öfriga i jorden derstädes befintliga ledningar på bolagets bekostnad afhjelpas, äfvensom att bolagets rättighet att begagna sig af ifrågavarande anslutning icke fortvarade längre än till den 6 juni 1901.

Renhållning af
vägarna i
Brunnsparken.

Med föranledande af särskilda villaegares i Brunnsparken klagan öfver öppenhållande af vägarna derstädes under vintern, förordnade Drätselkammaren till syn af desamma och framgick dervid, att ifrågavarande vägar vid större snöfall icke kunde, med afseende å deras ringa bredd, hållas trafikabla endast genom plogning och snöskottning, såsom kontraktet emellan staden och renhållningsentreprenören förutsatte, utan borde snön omedelbart bortsläpas till närmaste snöafstjelningsplats, hvarföre synemännen ock föreslogo nya kontraktsbestämmelser samt en tillskottsbetalning åt entreprenören af 500 mark per år, hvilket allt af Drätselkammaren godkändes²⁾.

Syn å samtliga
försäljnings-
stånd.

På derom i Drätselkammaren väckt förslag beslöt³⁾ Drätselkammaren uppdraga åt Kammarens ledamot herr Åström att tillsammans med stadsgeodeten Lille under hösten verkställa syn å samtliga på stadens område befintliga stånd för försäljning af läskdrycker m. m. i och för vinnande af utredning, huruvida desamma med behörigt tillstånd tillkommit samt om de beträffande snygghet och prydlighet uppfylla skäliga fordringar; och vidtogos sedermera häraf påkallade åtgärder.

Återgång till
staden af tomt
N:o 6 vid Gen-
gatan.

Enär de årliga annuiteterna å köpeskillingen för tomt N:o 6 vid Gengatan icke erlades af köparen af tomt, byggmästaren H. W. Nordberg, var Drätselkammaren tvungen att hos Magistraten ansöka om tomtens försäljning å exekutiv auktion, hvarvid tomt för stadens räkning inropades till ett pris af 10,000 mark, af hvilka 9,923 mark 60 penni gingo i qvittning af ett lika stort belopp af stadens utöfver inropssumman stigande, uti tomt intecknade fordran; och kom ifrågavarande tomt sålunda att till stadens ego återgå⁴⁾.

¹⁾ Drks. prot. den 20 juli § 19. — ²⁾ D:o d:o den 19 jan. § 45. — ³⁾ D:o d:o den 7 sept. § 20. — ⁴⁾ D:o d:o den 9 nov. § 16.

På framställning af Kammarens viceordförande Herr Nummelin beslöt ¹⁾ Drätselkammaren att Forstmästaren G. C. Timgren, som bortflyttat från orten men förklarar sig villig att fortfarande handhafva tillsynen öfver stadens skogskulturer samt i sådant afseende 3 gånger om året inspektera desamma emot arvode till samma belopp som härintills eller 150 mark per år, skulle vidtalas att åtaga sig sagda uppdrag.

Tillsyn öfver stadens skogskulturer.

På Hamnkontorets föranstaltande verkställdes under vintern 1899 tvenne expeditioner för undersökning af isförhållandena i hafvet utanför Helsingfors, nämligen den första den 11 mars förbi Gråhara och den andra den 14 i samma månad ända till Porkkala; och meddelades ²⁾ Drätselkammaren resultaten af dessa undersökningar.

Isundersökningar i hafvet utanför Helsingfors.

Från Öfverstyrelsen för Lots- och fyrinrättningen hade Drätselkammaren dessutom fått emottaga ³⁾ kartor och anteckningar öfver de vid särskilda fyrar verkställda isobservationerna; och skulle de för behof hållas tillgängliga å Drätselkammaren.

För öfvervakande af Spårvägs- och Omnibus Aktiebolagets elektriska spårvägsanläggningar beslöt ⁴⁾ Drätselkammaren uppdraga åt såväl Vattenlednings- som Byggnadskontoret att efterse de arbeten, som kunna beröra de resp. kontorens verksamhetsområden, samt för öfrigt öfverlemna kontrollen öfver alla elektriska ledningar m. m. åt stadens elektrotekniker.

Kontroll öfver Spårvägs- och Omnibus Aktiebolagets nya spårvägsarbeten.

Det tillägskontrakt med Spårvägs- och Omnibus Aktiebolaget, hvarom här tidigare å pg. 38–39 ordats, erhöi följande affattning:

Tillägskontrakt med Spårvägs- och Omnibus Aktiebolaget.

Tillägg N:o 2 till det emellan Helsingfors stad samt Spårvägs- och Omnibusaktiebolaget i Helsingfors den 10 juni 1890 afslutade kontrakt beträffande bolagets rätt att anlägga och trafikera spårvägar i Helsingfors stad och å dess afhysta område.

Med ändring af § 1 uti kontraktet af den 10 juni 1890 samt §§ 2 och 7 uti tillägget till sagda kontrakt af den 31 oktober 1898 stadgas härmed:

§ 1.

Bolaget berättigas utföra och med elektrisk drifkraft förse följande spårvägslinier, nemligen:

Linien N:o 1 utgående från Sörnäs och följande Östra chausséen, Unions-, Elisabets-, Nikolai- och Katrinegatorna till Norra Esplanadgatan vid Salutorget samt sedan längs Unions-, Norra Magasins-, Fabians-, Södra Magasins-, Kasern-, Lilla- och Stora Rebertsgatorna, Fredriks- och Båtsmangatorna,

¹⁾ Drks prot. den 15 juni § 22. — ²⁾ D:o d:o den 23 mars § 4. — ³⁾ D:o d:o den 6 juli § 27. — ⁴⁾ D:o d:o den 27 juli § 18.

Dockstorget, Sandvikskajen, torget och gatan, Eriks-, Anne-, Wladimirs-, Alexanders- och Hagasundsgatorna till Jernvägstorget, tvärs öfver detta till Wilhelmsgatan och vidare längs Fabians-, Trädgårds- och Unionsgatorna till Elisabetsgatans hörn vid nästsagda gata;

Linien N:o 2 från Rosavilla i Tölö längs Vestra chausséen, Vestra Henriksgatan, Alexandersgatan mellan Henriksesplanaderna, Östra Henriksgatan, Norra Esplanad-, Unions- och Södra Esplanadgatorna, Vestra kajen och Badhusgatan till närheten af katolska kyrkan;

Linien N:o 3 begynnande på Skatudden och fortsättande längs Marie-, Alexanders-, Vestra Henriks- och Boulevardsgatorna till Sandvikshamnen, der den möter linien N:o 1; samt

Linien N:o 4, utgående från hörnet af Eriks- och Lappviksgatorna utmed hela sistnämnda gata.

§ 2.

Af de uti föregående § upptagna spårvägslinier skola följande omedelbart komma till utförande, nemligen:

Linien från Sörnäs till Båtsmansgatans vestra ända; hela linien Tölö—Brunnsparken, linien från Skatudden till Sandvikskajen; förbindningslinien från Elisabetsgatans hörn vid Unionsgatan till Studenthuset; hvarjemte linien Alberts—Lappviksgatan qvarblifver på sin nuvarande plats till dess nätet i dess helhet blifver fullbordadt. Med utförandet af öfriga till spårvägsnätet hörande delar får deremot anstå under en tid af högst fem år, räknadt från den 6 juni 1899.

§ 3.

Bolaget berättigas att under en tid af trettiofem år, räknadt från den dag då detta kontraktstillägg undertecknats, begagna förestående spårvägslinier i och för dermed afsedd trafik. Redan efter tjugufem, resp. trettio års förlopp af koncessionstiden är staden berättigad, om den så önskar, att tillösa sig bolagets spårvägsanläggningar mot erläggande af i det förra fallet sjuttiofem och i det senare sjuttio procent af det värde, som af godemän då, utan hänsyn tagen till anläggningens affärsvärde, åsättes desamma. Sedan koncessionstiden utlupit, är bolaget skyldigt att inom en tid af ett år derefter fullständigt undanskaffa anläggningarna, för den händelse icke annan ny öfverenskommelse med stadsmyndigheterna kunnat träffas. Helsingfors, den 31 Augusti 1899.

Allmänna arbeten.

Såsom redogörelse för de under året verkställda allmänna arbetena intages här följande af Byggnadskontoret afgifna berättelse om dess verksamhet.

Byggnadskontorets personal.

„Byggnadskontorets personal har under året förändrats genom att förra arbetschefen ingenjör G. Idström från den 1 januari utnämnts till stadsingenjör. Arbetschefens tjänst handhades därefter af en af Kontorets extra ingenjörer intill den 1 augusti, då den nyutnämnde ordinarie arbetschefen tillträdde tjänsten.

Extra ingenjör och ritarebiträden.

Under året sysselsattes vid Kontoret tvenne extra ingenjörer och två å tre ritare.

Material och handtlångaredagsverken vid mätningar.

Anslaget för *material och handtlångaredagsverken vid mätningar* utgjorde *Smc* 5,000, hvilken summa för ändamålet användes.

Anslaget för *expenser* öfverskreds med *₣* 424: 48.

För *diverse reparationer* af stadens byggnader utgjorde anslaget *₣* 18,000 men måste detta, till följd af oförutsedda nödvändiga befunna remonter, ökas med *₣* 9,000. Totalanslaget öfverskreds med *₣* 3,009: 05.

Expenser.

Byggnader och lägenheter.

Yttre målning af Tull- och Packhuset värkställdes för en kostnad af *₣* 1,648: 75 med en behållning å anslaget af *₣* 811: 25.

Remont af gamla träpaviljongen vid Maria sjukhus utfördes för den beräknade kostnaden.

Yttre målning af Folkbiblioteket utfördes på entreprenad för *₣* 1,264: 76. Anslaget var *₣* 2,430.

Det för *yttre målning af rådhusannexet* beviljade anslaget användes för ändamålet.

Remonten af centralpolisens lokaler värkställdes äfvenså för den beräknade kostnaden.

Anslaget för *inre målning af saluhallen* öfverfördes till år 1900.

Uppförandet af ett *nytt tull och packhus å Skatudden* vidtog under året, och var vid årsskiftet halfva byggnaden under tak, samt för återstoden grundningsarbetena slutförda och sockeln lagd.

Anslaget för *Ny sjukpaviljong å Maria sjukhus* öfverfördes till år 1900.

Tillbyggnaden till sjukhuset å Arbets- och fattiggården öfverlämnades till utförande på entreprenad åt Byggmästaren Pettersson, dock slutfördes arbetet ej under året.

För *remonten af pumphuset i Brunnsparken och ombyggnad af bron till detsamma* fanns anslaget *₣* 1,900. Vid arbetets utförande erhöles en behållning af *₣* 1,051: 29, beroende på att en del af arbetet utfördes i sammanhang med remonten af badhuset och kostnaden påfördes detta konto.

Ny pissoir i Henriksplanaden nppfördes för *₣* 2,080: 41 af anslagna *₣* 2,500.

För *pissoir vid Aspnäsgatan* användes af anslagna *₣* 2,500 endast *₣* 778: 72, enär någon ny pissoir ej anskaffades utan den gamla från Henriksgatan reparerades och ditflyttades.

Anslaget för *pissoir vid Östra Hamngatan* öfverfördes till år 1900.

Provisoriskt afträde å Skatudden uppfördes för *₣* 693: 32 med en behållning af *₣* 306: 68, beroende på att byggnaden ej blef målad under året.

Anslaget för *simhus vid Hörneberg* öfverfördes till år 1900 för att användas för det projekterade simhuset vid Hafshamnen.

Inredning af visitationspaviljong verkställdes för *Smf.* 8,243: 52 eller *Smf.* 843: 52 utöfver anslaget, beroende på att under arbetets fortgång vederbörande tulltjensteman anhöll om oförutsedda arbetens utförande, samt att kostnaden för en del möbler påfördes inredningskontot.

Uppförandet af *Nytt folkskolehus vid Nikolaigatan* fortsattes och slutfördes under året, under ledning af en särskild byggnadsnämnd.

Äfvenså blef byggnaden af *Obduktionspaviljongen* vid Alkärr under året slutförd för den beräknade kostnaden.

Gator och allmänna platser.

Anslaget för *stensättning med nubbsten af körbanan öfver Högvaktstorget* öfverskreds med *Smf.* 807: 62 emedan stensättningen utfördes i något större utsträckning än afsedt var.

Vid *makadamisering af återstående delen af torget* uppstod däremot en behållning af *Smf.* 1,342: 70.

Stensättning med nubbsten af Vestra Kajen utfördes för den beräknade kostnaden *Smf.* 31,000.

För *diverse reparationer* hade anslagits *Smf.* 12,000; för ändamålet åtgick *Smf.* 14,425: 07.

Stensättning med fältsten af körbana öfver Skatuddstorget slutfördes för ungefär den beräknade kostnaden eller *Smf.* 5,309: 51.

Stensättning af Kanalgatan från Östra Hamngatan till Ankargatan lämnade en behållning af *Smf.* 974: 97.

Makadamisering af Vestra Hamngatan verkställdes för den beräknade kostnaden.

Anslagen för *stensättning af Ankargatan samt Kanalgatan mellan Ankargatan och Skatuddsbron* öfverfördes till år 1900.

Makadamisering af Docksgatan mellan Sjömansgatan och Fabriks-gatan utfördes för den beräknade kostnaden.

Anslaget för *makadamisering af Observatoriegatan* öfverskreds med *Smf.* 1,145: 64, emedan, förrän makadamiseringsarbetet kunde vidtaga, bergssprängning, i större utsträckning än förutsedt var, måste utföras.

Planering för ifrågasatt järnväg till Sörnäs strandväg slutfördes för en kostnad af *Smf.* 22,519: 49, öfverskridande anslaget med *Smf.* 2,519: 49, på grund af att en förändring af vägen till Sörnäs udde i samband med arbetet måste utföras.

Neckens gränd planerades med en behållning af *Smf.* 1,093: 95 af anslagna *Smf.* 16,000.

Planering af Vestra Docks- och Ärtholmsgatorna utfördes med en behållning af *Smf.* 1,780: 02 å sammanlagda anslaget *Smf.* 17,800.

Anslaget för *planering af Konstantinsgatan utanför tomt N:o 4* öfverskreds med *Fmk* 1,408:81, beroende på att trappan till Kristiansgatan utfördes af beton med järnbarriäre i stället för af trä som beräknats; äfvenså måste bergssprängningen göras något djupare än beräknadt var.

Anslaget för *kompletteringsarbeten* har öfverskridits med *Fmk* 1,674:88, beroende på att kanalnätet förstorats och sålunda kräfver en större summa för kompletteringsarbeten. Anslaget utgjorde *Fmk* 3,000.

Kanaler och
atloppsdiken.

Af samma skäl öfverskreds anslaget för *diverse underhåll*, stort *Fmk* 10,000 med *Fmk* 4,206:44.

För *ersättning af träkanalen under Gasverksgatan med lerrör* voro anslagna *Fmk* 1,200, arbetet utfördes för en kostnad af *Fmk* 1,484:57.

Omläggning af kanalen under Mikaelsgatan från tomt N:o 5 till Wilhelmsgatan utfördes för den beräknade kostnaden.

Anslaget för *kanaler inom 11:te och 12:te stadsdelarna* öfverfördes till år 1900.

Vid *läggning af kanal från villan N:o 15 Humleberg till Salli* öfverskreds anslaget med *Fmk* 1,394:71, emedan kanalen utsträcktes till samtliga tomter vid samma gata.

Af för *kanal under 4:de linien till tomt N:o 4* anslagna *Fmk* 5,360 inbesparades *Fmk* 1,975:17, enär kanalen kunde göras kortare än beräknadt var.

Vid utförande af *kanal under Neckensgränd* uppstod en behållning af *Fmk* 1,344:49 å anslagna *Fmk* 5,900.

Äfvenså lämnade anslaget för *kanal under Ärtholmsgatan* en behållning af *Fmk* 3,678:11.

Anslaget för *Kanal under Kronbergsgatan*, stort *Fmk* 10,200 öfverskreds däremot med *Fmk* 1,046:92.

Å anslaget *Fmk* 30,600 för *kanaler under Wilhelmsbergs-, Sibylle- och Svalbogatorna* fanns vid årets slut en besparing af *Fmk* 4,675:76.

Vid *makadamisering af gamla Djurgårdsvägen* inbesparades af anslaget *Fmk* 5,167:73, emedan vid de förberedande planeringsarbetena bergssprängning erfordrades i mindre utsträckning än beräknadt var.

Vägar.

Anslaget för *planeringar inom 11:te och 12:te stadsdelarna* öfverfördes till år 1900.

Väg till villorna N:ris 1, 15 och 17 i Humleberg planerades för ungefär den beräknade kostnaden.

Å anslaget för *makadamisering och torrläggning af hyrkusplanen utanför Brunnshuset* uppstod en behållning af *Fmk* 1,281:55.

Förlängning af gångbanan längs Vestra Chausséen utfördes för en kostnad af Fmk 4,659: 93.

För *diverse underhåll af vägar och chausséer* användes Fmk 25,612: 60; för ändamålet hade anslagits Fmk 25,000: —.

Hamnar.

Ombyggnad af T-formiga kajen slutfördes för den beräknade kostnaden Fmk 40,163: 51.

För *remont af vestra och norra kajarmarna vid norra katerhamnen* hade beviljats ett anslag om Fmk 25,400: —. Sedan den gamla kajmuren rivits, befanns denna hafva varit uppförd på en, icke till fast grund nedförd kista. Den nya kajen måste därför fundamenteras på ända till 14 meter långa pålar, hvilka inslogos genom kistan, sedan en del af stenfyllningen af dykare upptagits. Arbetet fördyrades härigenom, så att ett tillskottsanslag af Fmk 13,500: — måste beviljas. Kostnaden för hela arbetet uppgick till Fmk 39,538: 30.

För *remont och sliphalning af muddervärket* användes Fmk 1,946: 77 af anslagna Fmk 2,000: —.

För *ombyggnad af en stentransportpråm* voro anslagna Fmk 4,000: —. Emellertid blefvo tvänne pråmar ombyggda och ytterligare en reparerad, hvarigenom anslaget öfverskreds med Fmk 2,838: 41.

Nedfartsbroar till isarne och stängsel vid kajerna anbraktes för en kostnad af Fmk 2,238: 75.

Anslaget för *diverse reparationer* stort Fmk 9,000: — öfverskreds med Fmk 4,107: 90, beroende på att kontot oförutsedt belastades med kostnaden för muddring i Sörnäs c:a Fmk 3,100: — och för tvänne nybyggda provisoriska broar.

För disponibla Fmk 543,070: 57 för *kajarbeten å Skatudden* sänktes kistorna och lades de undre stenhvarfven på den återstående sträckan; äfvenså färdigbyggdes en c:a 100 meters längd af kajens ostligare del, samt utfylles en stor del af området bakom kajmuren. Till år 1900 öfverfördes Fmk 153,916: 04.

Den nya *afstjelnings bryggan å Skatudden* uppfördes för en kostnad af Fmk 8,412: 21 af anslagna Fmk 10,000: —.

Täckt klappbrygga å Aspnäs uppfördes för Fmk 3,082: 18 af anslagna Fmk 5,000: —. Äfvenså byggdes 3 st. öppna klappbryggor å särskilda platser för ungefär den beräknade kostnaden Fmk 1,709: 86.

För *bortsprängning af grundet i östra inloppet till Hafshamnen* användes Fmk 2,331: 21.

Utvidningen af Sandvikens södra kaj omfattade nybyggnad af en c:a 80 meter lång stenkaj inclusive utfyllning bakom densamma samt förändring af en äldre träkaj till trappkaj. Anslaget å Fmk 76,000: — lämnade en behållning af Fmk 5,559: 15.

Tvänne provisoriska lastningsbryggor i Gräsviken och Hafshamnen uppfördes för en kostnad af Fmk 2,851: 97.

Från år 1898 hade för *båtbryggor i hammarna* öfverförts Fmk 4,000: —; under året uppfördes 4 st. sådana inom Norra hamnen. Till år 1900 öfverfördes Fmk 2,550: 55:

För underhåll af afstjelningsplatser och bryggor användes en summa af Fmk 1,667: 40. Renhållnings-
väsendet.

Till *vaktens aflöning* utgick Fmk 4,818: 06, öfverskridande anslaget med Fmk 318: 06.

Latriner och pissoirer. Kostnaden för remont af samtliga stadens latriner uppgick till Fmk 798: 05, samt för renhållning af desamma till Fmk 10,489: 38. Motsvarande kostnad för pissoirer belöpte sig till respektive Fmk 1,635: — och 644: 65. Anslaget Fmk 10,000: — öfverskreds med Fmk 3,567: 08.

Kostnaden för *renhållning af stadens allmänna platser och gatueandelar* utgöres af följande poster.

Sopning	21,029: 54
Transport af sopor	7,473: 70
D:o af snö	4,626: 31
Plogning och sandning	3,474: —
Kvastar	1,172: 55
Kalk	38: 86
Remont af redskap	1,437: 06
Arbetsledning	3,285: —
Diverse	50: —
Summa <i>Fmk</i>	42,587: 02

Anslaget för renhållningen uppgick till Fmk 35,000: —

För *bevattning af gator och chausséer* användes Fmk 11,073: 19, utgörande Fmk 3,073: 19 utöfver anslaget.

Renhållning af chausséerna. Kostnaden utgöres af följande poster:

Sopning	<i>Fmk</i>	11,036: 73
Transport af sopor	„	3,691: 85
D:o af snö	„	819: 90
Plogning och sandning	„	2,277: 44
Kvastar	„	434: 85
Remont af redskap	„	394: 03
Arbetsledning	„	2,545: 40
	<i>Summa Fmk</i>	21,200: 20

öfverskridande anslaget med Fmk 8,200: 20.

Kostnaden för *renhållning af vägar* uppgick till Fmk 4,611: 77.

För *underhåll af klappbrygga, vedmått m. m.* har användts Fmk 10,981: 39.

Extra arbeten. Utöfver de i budgeten upptagna arbetena har Byggnadskontoret för under året beviljade, extra anslag utfört:

Installering af reservångpanna i Maria sjukhus för en kostnad af Fmk 2,395: 07; samt påbörjat

Utfyllning och planering af gårdsplanen vid folkskolehuset vid Nikolaigatan.

Äfvenså påbörjades arbetet med *förändring af lokalerna i stadens gårdar vid Senatstorget.* Af anslaget stort Fmk 9,000: — användes under året Fmk 5,094: 57.“

Till komplettering af föregående arbetsberättelse må här ytterligare anföras följande:

Reservångpanna
till Maria
sjukhus.

Hos Drätselkammaren hade Styrelsen för Maria sjukhus framhållit otillförlitligheten af ångvärmeledningsinrättningen uti sjukhusets stenpaviljong och de allvarsamma olägenheter, hvilka vid möjligen inträffande afbrott i paviljongens uppvärmning kunde uppstå; och sedan genom Byggnadskontoret inhemtats att den hotande faran kunde afhjelpas endast genom en mindre reservångpanna, som jemte särskilda rörledningar beräknades till en sammanlagd kostnad af 3,000 mark, anmodade ¹⁾ Drätselkammaren Byggnadskontoret att gå i omedelbar författning om an-

¹⁾ Drks prot. den 9 feb. § 29.

skaffande af sagda ångpanna och dermed förenade arbeten, för hvilka utgiften skulle utgå ur det allmänna anslaget för underhåll af stadens byggnader och lägenheter.

Åt ledamoten i Kammaren herr Åström uppdrogs ¹⁾ att såsom disponent för den inköpta gården N:o 6 vid Bergmansgatan ²⁾ tillsvidare handhafva densammas förvaltning.

Förvaltning af gården n:o 6 vid Bergmansgatan.

Vid den kontraktsevenliga slutsynen af det utaf Byggmästaren Joh. Johansson på entreprenad uppförda folkskolehuset å tomten N:o 18 vid Nikolaigatan gjordes, förutom några obetydande anmärkningar, äfven den att fasadens rappade ytor voro omålade, men beslöt ³⁾ Drätselkammaren på synemännens förslag att åt entreprenören utanordna honom kontraktsevenligt ännu tillkommande belopp samt att med fasadmålningen finge anstå till den 1 Juli 1900. Tillika beslöts att mot särskild godtgörelse åt entreprenören skulle öfverlemnas utförande af alla de kompletteringar uti husets inredning, på hvilka anspråk gjorts vid syneförrättningen af folkskoleinspektorn Öhberg och ekonomen Dreijer.

Afsyning af folkskolehuset vid Nikolai-gatan.

Stadens geodet hade under året deltagit i följande uti § 5 af instruktionen för Byggnadskontoret omnämnda förrättningar, nämligen: 43 tomtmätningar, 6 afträdessyner, 52 treårssyner, 88 kontrollsyner, 7 tomtvärderingar, 19 värderingar af villalägenheter, 25 värderingar af upplagsplatser och stenbrott, 21 gränsutstakningar, 5 afvägningar och 33 utpålningar af nybyggnader. Bemålde geodet hade utfärdat: 12 kopior af mätebref, 14 intyg från tomtboken och 12 kopior af kartor öfver särskilda villalägenheter; samt utfört allehanda för Byggnadskontoret behöfliga geodetiska arbeten.

Stadsgeodetens verksamhet under året.

Den för tillsyn af stadens skogskultur anlitade forstmannen, forstkonduktören G. O. Timgren, har öfver sin verksamhet under året afgifvit följande berättelse:

Vården om stadens skogar.

„Under berättelseåret har från plantskolan utsatts i djurgården 1,300 och på Grejus området 2,925 lärkträdsplantor samt å Gumtäckte egendom 16,000 och på Forsby området 1,000 tallplantor äfvensom på en folkskoletomt och i Hermanstad 28 lönnar.

Skogskulturer.

Enär de flesta luckorna å kulturytorna numera blifvit fyllda, har någon ökning af plantförrådet ej ansetts behöflig, med afseende hvarå

Plantskola.

1) Drks prot. den 4 maj § 20. — 2) Se pg. 6. — 3) Drks. prot. den 21 sept. § 24.

inga sådder nu verkstälts i plantskolan. Deremot hafva vidlyftiga omskolningsarbeten blifvit derstädes utförda.

Rödning och gallring.

För att bereda ökad utrymme åt barrträden och befordra dessas tillväxt hafva alar och aspar blifvit genom rödningar i uppkommande skog och gallring af ungskog borttagna här och hvar inom skogsområdet.

Skogsmätning och taxering.

Kompletteringsmätningar hafva blifvit verkställda inom villaområdena Träsk, Gumtäckt och Sofielund samt halfva Grejus andelen. Å förstnämnda tre områden äfvensom den under senaste år kartlagda Forsby andelen har dessutom skogen upptaxerats.

Skogseld.

Å tvenne ställen inom stadens skogsmarker utbröt skogseld, nämligen å Mejlans området, der dock ingen skada hann ske, då elden genast kunde släckas, samt å Gumtäckt gårds egor, hvarest å en areal af 0,60 hektar stenbunden och bergig mark ungefär 4 kubikmeter mera eller mindre värdelös ungskog skadades.

Kostnader.

Kostnaderna för året utgöra:

Skogskulturer	<i>Smk</i>	207: 22
Plantskolan	”	151: 46
Rödning och gallring	”	288: 37
Kompletterings mätning	”	358: 30
Extra bevakning och diverse	”	262: 38

Summa *Smk* 1,267: 73“

Beträffande vattenledningen, dess utvidgning och verksamhet har Vattenledningskontoret aflämnat följande berättelse:

		<i>Smk</i>	<i>ni</i>
Vattenledningens utvidgning och värde.	„Vattenledningens värde vid ingången af år 1899	3,225,693	50
	Inköp af vattenmätare	7,816	42
	Uppförande af ett boningshus för personalen i Gammelstaden	38,500	—
	Omläggning af vattenledningen under Fredriksgatan från N:o 49 till 53	1,637	38
	D:o d:o d:o Fredriksgatan från N:o 25 till 37	6,243	08
	D:o d:o under en del af V. Kajen	2,371	81
	D:o d:o d:o Mikaelsgatan från Norra Esplanad- till Hagasundsgatan	5,800	—
	D:o d:o d:o Ö. Chausséen från Ås till Vilhelmsbergsgatan	6,049	67
	Utsträckning af vattenledningen till slagtrinrättningen (påbörjad 1898)	5,266	81
		Transport	3,299,378

			<i>Frkf.</i>	<i>ni.</i>
		Transport	3,299,378	67
Utsträckning af vattenledningen till arbetsinrättningen			2,900	—
D:o	d:o	under Dalgatan (påbörjad 1898)	158	76
D:o	d:o	d:o Sörnäs strandväg (påbörjad 1898)	80	50
D:o	d:o	d:o Vilhelmsbergsgatan (påbörjad 1898)	4,350	—
D:o	d:o	d:o Neckens gränd	6,220	30
D:o	d:o	d:o Sibyllegatan (påbörjad 1898) . .	4,560	79
D:o	d:o	d:o Söderviksgatan (påbörjad 1898)	1,700	39
D:o	d:o	från Lappviksgatan till obduktionshu- set å Alkärr	4,200	—
D:o	d:o	d:o Lappviksgatan till Sandudd . . .	20,700	—
D:o	d:o	under Styrmans- och Ärtholmsgatorna från Fabriks- till Ärtholmsgatan 15	14,554	52
D:o	d:o	d:o Fredriksbergs- och Hammarega- torna	20,247	91
Rörflyttning inom jernvägsområdet i Janssons odlingar			24,910	49
Utsträckning af vattenledningen under IV linien från Agricolagatan till N:o 24			3,459	27
D:o	d:o	d:o en del af Ängsgatan	2,890	88
D:o	d:o	d:o Sandviksgatan från N:o 13 till 17	2,152	95
3 st. fribrunnar			1,000	02
Summa			3,413,465	45
Afskrifning för flyttade och kasserade rörledningar			11,562	—
Vattenledningens värde vid utgången af år 1899			3,401,903	45

Antalet uppsatta vattenmätare utgjorde vid årets slut 1,681, hvaraf 8 st. tillhörde resp. konsumenter, och voro de fördelade enligt följande sammanställning:

Inloppsdiometer	150	100	75	50	40	30	25	20	13	10	mm
Antal	5	5	24	81	138	221	454	617	134	2	st.

Boningshuset och uthuset för personalen i Gammelstaden utfördes på entreprenad, sålunda att staden tillhandahöll entreprenören nödigt antal tegel och några andra förnödenheter. Den 1 Juli inflyttade förste maskinisten i den för honom bestämda lokalen och i början af Augusti

Byggnaderna
för personalen
i Gammelstaden.

var hela byggnaden färdig. Det gamla boningshuset står t. v. obegagnadt och mjölnarbostaden, hvilken till den 1 Juli beboddes af förste maskinisten, återgafs derpå sin ursprungliga bestämmelse. Af entreprenadsumman äro som garanti inestående 2,000 mark till den 1 Augusti 1900.

Omläggning af vattenledningsrör.

De under året utförda omläggningarna af vattenledningsrör inom staden och under Ö. Chausséen, hvarigenom 757 m 102 mm och 71 m 152 mm oasfalterade tackjernsrör ersattes med nya af större kaliber, skedde för förbättring af vattentrycket och förstaden Hörnebergs förseende med vatten.

Vattenledning till slaktinrättningen och under Neckens gränd.

Vattenledningen till slaktinrättningen, påbörjad år 1898, begynte funktionera i början af sommaren tillika med den samtidigt utförda ledningen till arbetsinrättningen. Röret under Neckens gränd nedlades med anledning af att Byggnadskontoret utförde en afloppskanal längs samma sträcka och verkställdes arbetet utan särskildt anslag med behållningen å en del vattenledningsarbeten i Hörneberg.

Vattenledningens utsträckning till Sandudd.

För vattenledningens utsträckning till Sandudd från Lappviksgatan hade Sandudds tapetfabriksaktiebolag den 19 September 1898 undertecknat en garantiförbindelse för en årlig vattenafgift, motsvarande minst 8 % å det till 20,700 mark beräknade anläggningskapitalet, hvilket belopp dock af stadsmyndigheterna sedermera nedsattes till 6 %. Å samma ledning anbragtes på anhållan af kyrkorådet inom Nya kyrkogårdens område 3 st. fribrunnar, hufvudsakligast för bevattning af grafvar¹⁾.

Vattenledning under Fredriksbergs- och Hammaregatorna.

Vattenledningen under Fredriksbergs- och Hammaregatorna utfördes med anledning deraf, att en del af det från Janssons odlingar till staden längs Ö. Chausséen ledande röret låg inom ett område, som af statsjernvägarna exproprierats för anläggning af verkstäder m. m., hvar dan röret måste undanflyttas. I anseende dertill, att staden i alla händelser förr eller sednare varit tvungen att anlägga ett rör af minst 152 mm diameter under nämnda gator, ansågs endast skilnaden i kostnad för ett 305 och ett 152 mm rör böra gäldas af Jernvägsstyrelsen. Derjemte blef det nödigt, att undanflytta tvenne andra tryckrör af resp. 305 och 457 mm diameter till ett skyddadt ställe inom jernvägsområdet, och blefvo för beräkning af kostnaderna flera approximativa förslag uppgjorda, hvilka emellertid icke visade sig hållbara, då såväl rörens sträckning som terrängförhållandena slutligen blefvo helt annorlunda, än från början i saknad af korrekta uppgifter förutsatts. Medels definitivt kost-

¹⁾ Drks prot. den 1 juni § 5.

nadsförslag, af kontoret uppgjordt i Augusti 1899, fastslogos kostnaderna för samtliga nyssrefererade arbeten till 49,300 mk, hvaraf Jernvägsstyrelsen skulle erlägga 26,322 mark och staden tillskjuta 22,978 mark. Den sednare summan representerar sålunda det belopp, hvilket staden i alla händelser nödgats utgifva för Fredriksbergs- och Hammaregatornas förseende med vattenledning, med tillägg af 100 m förlängning af det från pumpverket till en förgreningspunkt i Janssons odlingar ledande 457 mm tryckröret, af hvilken förlängning staden äfvenledes drager nytta. Emedan hvarken vattenledningen under Fredriksbergs- och Hammaregatorna eller flyttningen af de öfriga rören blefvo komplett utförda under året, äro de i tablån angifna kostnaderna icke de slutliga. Ifrågasvarande arbeten bestredos, liksom ock vattenledningen under en del af IV linien med ett anslag, benämndt „vattenledningar i 11:te och 12:te stadsdelarna“, hvilket ursprungligen beviljats för andra ändamål, så att erforderligt tillskott måste utverkas för nästa år. Vattenledningarna under Ängs- och Sandviksgatorna utfördes med extra anslag.

Den i slutet af tablån observerade afskrifningen å vattenledningens kapitalvärde representerar det bokförda värdet af kasserade eller flyttade rör och utgör summan af följande detaljposter:

Afskrifning å
rörledningar.

757 m 102 mm rör, kasserade å 10: —	<i>Små:</i> 7,570: —
71 m 152 mm rör, kasserade å 12: —	„ 852: —
314 m 305 mm rör, flyttade, den ursprungliga kostnaden	
för rörläggning, gräfning och igenfyllning å 10: — „	3,140: —
	<hr/>
	Summa <i>Små:</i> 11,562: —

Angående den sednaste posten bör observeras, att ehuru rörens värde med afdrag af gräfningskostnaden räknats ledningarna under Fredriksbergs- och Hammaregatorna tillgodo, de ursprungliga, i vattenledningens kapitalvärde inberäknade kostnaderna för deras nedläggning gått förlorade och böra afskrifvas.

Längden och diametern af de år 1899 nedlagda vattenledningsrören År 1899 nedlagda vattenledningsrör. jemte antalet derå anbragta brandposter och afstängningskranar framgå af nedanstående sammanställning.

Vattenledningens utsträckning år 1899.		457 mm rör	406 mm rör	305 mm rör	203 mm rör	152 mm rör	126 mm rör	102 mm rör	76 mm rör	51 mm rör	Brandposter	Afsträngningskranar
		m	m	m	m	m	m	m	m	m	st.	st.
Vattenledning	under Fredriksgatan 49-53	—	—	—	—	66	—	—	—	—	—	1
D:o	d:o Fredriksgatan 25-37	—	—	—	239	—	—	—	—	—	1	3
D:o	d:o V. Kajen . .	—	—	—	71	—	—	—	—	—	—	1
D:o	d:o Mikaelsgatan	—	—	—	—	294	—	—	—	—	—	5
D:o	till Slagtinrättningen	—	—	—	—	—	—	—	340	210	—	2
D:o	under Neckens gränd	—	—	—	—	—	162	—	—	—	2	1
D:o	d:o Ö. Chausséen .	—	—	70	88	—	—	—	—	—	1	4
D:o	till Obduktionshuset å Alkärr	—	—	—	—	—	195	—	—	—	3	1
D:o	d:o Sandudd	—	—	—	—	489	406	—	—	—	5	2
D:o	under Styrmans- och Ärtholmsgatorna	—	—	—	—	—	331	—	—	—	5	4
D:o	d:o Fredriksbergs- och Hammaregatorna	50	88	332	—	—	—	—	—	—	—	8
D:o	d:o IV Linien . .	—	—	—	—	—	69	—	—	—	1	—
D:o	d:o Arbetsinrättningen å Fat-tiggården . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	35	—	1
D:o	d:o Ängsgatan . .	—	—	—	—	—	80	—	—	—	1	1
D:o	d:o Sandvikskajen	—	—	—	—	—	47	—	—	—	1	—
Summa		50	88	402	398	849	1,290	—	340	245	20	34
Uppgrädda från äldre ledningar eller kasserade		—	—	314	—	71	—	757	—	—	—	6
Ökning		50	88	88	398	778	1,290	—	340	245	20	28
Minskning		—	—	—	—	—	—	757	—	—	—	—

Rörnätets längd vid utgången af år 1899 framgår af följande tablå. Rörnätets längd.

	553 mm rör	553 mm rör	457 mm rör	406 mm rör	305 mm rör	203 mm rör	152 mm rör	126 mm rör	102 mm rör	76 mm rör	51 mm rör	Summa rör	Brandposter	Afstång- ningskranar
	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	st.	st.
31 December 1898	92,15	3,709	2,926	8,292	4,475	9,525	—	30,315	519	2,172	62,040	429	385	
Tillkommit år 1899	—	50	88	402	398	849	1,290	—	340	245	3,662	20	34	
Summa	92,15	3,759	3,014	8,694	4,873	10,374	1,290	30,315	859	2,417	65,702	449	419	
Afdrag för kasserade eller flyttade rör- ledning	—	—	—	314	—	71	—	757	—	—	1,142	—	6	
Summa 31 Decem- ber 1899	92,15	3,759	3,014	8,380	4,873	10,303	1,290	29,558	859	2,417	64,560	449	413	

Rörnätets medeldiameter är = 177,8 mm.

Vid slutet af år 1899 funnos i bruk 20 st. offentliga fribrunnar och dricksvattenkastare, 4 st. vattningshoar, af hvilka två med vattenvärmningsapparater, samt ett större antal vattenposter för gatu- och trädgårdsbevattning jemte en hydraulisk hiss.

Förvaltning, drift och underhåll år 1899.

Vattenlednings-
förvaltning
och drift.

	Fmk.	7/16	Fmk.	7/16
<i>Vattenledningskontoret.</i>				
En ingenjör, arvode och resemedel	8,360	—		
En bokhållare	3,300	—		
Ritarebiträde och kontorgosse	1,912	—		
Hyra, städning och belysning för kontorets lokal	1,236	50		
Expenser	1,930	76	16,739	26
<i>Vattenuppfordringen.</i>				
En förste maskinist, arvode	2,100	—		
En andre d:o d:o	1,200	—		
En putsare d:o	900	—		
Eldare och handtlångaredagsverken	231	68		
Transport	4,431	68	16,739	26

	<i>Fmg.</i>	<i>pt.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>pt.</i>
Transport	4,431	68	16,739	26
Bränsle till ångpumpverket, och maskinbusen, olja, trassel och diverse	3,852	78		
D:o till maskinisternas och putsarens bostäder	350	—		
Remont och underhåll af turbinpumpverket	1,630	88		
D:o d:o ångpumpverket	1,655	96		
D:o d:o maskinisternas och putsarens bostäder	168	30		
D:o af vattenrännan	147	23		
D:o af hägnader	340	50		
Värmeledning till ångpumpverket	1,817	50	14,394	83
<i>Filtreringen.</i>				
En filterförman, arvode	1,200	—		
Isning och skumning af filtrerna, jemte sandtvättning, inkärning och påfyllning	7,008	66		
Remont af filterbassinerna	1,560	95		
D:o af arbetsredskap och diverse	249	89		
Bränsle till pumpbrunnarne och filterförmannens bostad	230	—	10,249	50
<i>Rörnätet.</i>				
En rörmästare, arvode	3,300	—		
Skötsel af brand- och vattenposter	2,998	74		
Remont och underhåll af rörnätet	5,761	32		
D:o af brandposter och afstängningskranar	2,456	92		
Brandposters förseende med nya trækistor	1,356	84		
Afskrifning för flyttade och kasserade rörledningar	11,562	—	27,435	82
<i>Vattenborgen.</i>				
En reservoirtakt, arvode	420	—		
Underhåll och remont af vattenborgen samt af vaktens bostad	922	77	1,342	77
<i>Vattenmätare.</i>				
Reparation och justering af vattenmätare	3,150	98		
Afläsning af vattenmätare och resultatens sammanställande	6,254	35	9,405	33
<i>Diverse.</i>				
Mätningar och undersökningar	1,500	—		
Brandförsäkringspremier, utskylder till Helsing kommun och telefonafgifter	1,924	28		
Transport	3,424	28	79,567	51

	<i>Fmg.</i>	<i>pi.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>pi.</i>
Transport	3,424	28	79,567	51
Drift och skötsel af vattenvärningsinrättningarna vid häst- hoarna	1,432	11		
Arrende för filter- och skyddsområdet i Gammelstaden (med afdrag af influtna afgifter från stadens under- arrendatorer)	200	—		
Uppförandet af ett vattentorn (diverse expenser)	1,177	50		
Kostnader för distribuering af debetsedlar	500	—	6,733	89
<i>Verkstaden.</i>				
En verkmästare, arvode	1,600	—		
Dagsverken för privata arbeten	30,092	15		
Material d:o d:o d:o	57,427	—		
Remont och underhåll af verkstadens arbetsredskap	1,362	37		
D:o d:o verkstadsbyggnaden	934	85	91,416	37
Summa	—	—	177,717	77

Utgifterna under titeln *Vattenledningskontoret* innefatta aflöningar och expenser för tillsynen öfver vattenledningens utvidgning, drift och förvaltning, äfvensom för uppdebitering af vattenafgifter och utförda verkstadsarbeten. Bland kontorsarbetena hafva förekommit 189 skriftliga expeditioner, 256 bref, 5,012 debetsedlar för förbrukadt vatten, samt 1,729 räkningar för af verkstaden utförda arbeten.

Vattenlednings-
kontoret.

År 1899 uppgick kvantiteten af det uppfordrade vattnet till 1,892,606 m³ och var 197,592 m³ eller 10,44 % större än 1898. Några större re-
monter å maskinerna förekommo icke. Det nyare pumphuset, inneslu-
tande ångpumpverket, försågs med värmeledning, sedan uppvärmningen
medels kakelugnar visat sig vara i hög grad oekonomisk och eldstäderna
under årens lopp blifvit så bristfälliga, att kakelugnarna bordt nedrivas
och uppföras ånyo. Genom ett under jorden ledt, isoleradt rör kom-
municerar värmeledningen med den i det äldre pumphuset befintliga ång-
pannan.

Vattenuppför-
dringen.

Uppföringskostnaderna stiga till 0,761 penni per m³ vatten.

Tablå öfver pumpverkets drift år 1899.

Månad	Turbinpumpverket			Ångpumpverket			Summa m ³	Medel- uppford- ring i dyg- net m ³	
	Pumpens No	Antal timmar	Antal slag	m ³	Antal timmar	Antal slag			m ³
Januari . . .	I	419	353,503)	131,567	—	—	131,567	4,244	
	II	393	330,325)						
Februari . . .	I	398	350,413)	131,785	—	—	131,785	4,707	
	II	403	334,489)						
Mars	I	434	373,261)	145,674	—	—	145,674	4,699	
	II	454	383,602)						
April	I	472	389,054)	148,089	—	—	148,089	4,936	
	II	478	380,508)						
Maj	I	537	451,573)	169,071	—	—	169,071	5,454	
	II	535	427,143)						
Juni	I	512	420,833)	159,352	—	—	159,352	5,312	
	II	512	407,293)						
Juli	I	386	311,371)	117,976	248	406,101	64,895	182,871	5,899
	II	381	301,726)						
Augusti . . .	I	556	456,860)	173,669	—	—	173,669	5,602	
	II	551	445,642)						
September . .	I	531	434,256)	168,764	—	—	168,764	5,625	
	II	543	442,598)						
Oktober . . .	I	494	405,552)	161,365	21	25,144	4,018	165,383	5,335
	II	529	432,707)						
November . .	I	528	417,438)	161,617	—	—	161,617	5,387	
	II	539	422,308)						
December . .	I	501	416,415)	154,764	—	—	154,764	4,992	
	II	472	387,992)						
För hela året		11,558	9,476,862	1,823,693	269	431,245	68,913	1,892,606	5,185

Vattenuppfordringen per dygn utgjorde i medeltal 5,185 m³ = 60 L i sekunden, i maximum den 15 Juli 7,343 m³ = 85 L i sekunden och i minimum den 24 Juni 2,560 m³ = 29,6 L i sekunden.

Vattenfiltrering.
gen.

Filtreringskostnaden utgör 3 mk 13 penni per kvadratmeter filteryta och 0,542 penni per m³ vatten.

Rensning af filtra verkställes 57 gånger, såsom framgår af följande sammanställning:

Rensade filterbassiner	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December
N:o I	—	1	—	2	1	2	1	1	—	1	—	—
” II	1	1	—	1	1	2	—	—	—	1	—	—
” III	1	—	—	2	1	1	1	1	—	—	—	1
” IV	1	—	1	2	2	1	1	1	—	1	1	—
” V	1	1	—	1	2	1	1	1	1	1	—	1
” VI	1	—	1	2	1	1	1	1	1	1	—	1
För hela året	5	3	2	10	8	8	5	5	2	5	1	3

Gångtiden för de särskilda filtrerna utgjorde under hela året för N:o I — 322, N:o II — 288, N:o III — 287, N:o IV — 300, N:o V — 289 och N:o VI — 266 dygn. Medelgångtiden emellan två rensningar åter utgjorde för N:o I — 32, N:o II — 41, N:o III — 32, N:o VI — 25, N:o V — 24 och N:o VI — 22 dygn eller för samtliga filtra 29 dygn. Längsta gångtiden uppvisade filtret III med 81 dygn ($18/1-9/IV$) kortaste tiden filtret I med 7 dygn ($22/IV-29/IV$).

Isens tjocklek utgjorde i de öppna filtrerna 55, i de öfverbyggda 15 centimeter i maximum.

Lägsta lufttemperaturen var -26° C., lägsta temperaturen i de öfverbyggda filtrerna -2° C.

Under året egde remonter rum å de öppna filterbassinernas af frosten skadade omfattningsmurar, hvarjemte sandbäddarne i N:ris III, IV, V och VI kompetterades på öfligt sätt. I N:o II aflägsnades all filter-sand och ersattes med tvättad och sällad, hvarjemte de undre skikten under en längre tid sköljdes med strömmande åvatten.

Öfriga upplysningar angående filterdriften och dess resultat lemnar följande sammanställning:

	Filterarea i bruk m ²			Filtrerings- hastighet, mm i timmen			Genomskinlig- het, cm.						Antalet bakteriekolonier per m ³					
	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Åvatten			Vatten- lednings- vatten			Åvatten			Vattenled- ningsvatten		
							Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum
Januari . . .	2,801	2,925	2,610	64	107	38	36	40	22	72	75	60	809	1,560	488	63	104	29
Februari . . .	2,775	2,925	2,610	71	107	48	40	40	40	75	75	75	422	598	234	41	64	28
Mars	2,804	2,925	2,610	71	107	46	39	40	30	75	75	75	3,509	6,833	472	60	100	38
April	2,652	2,925	2,142	78	130	41	12	24	5	57	75	50	12,303	19,040	4,980	418	974	175
Maj	2,691	2,925	2,262	88	123	51	16	23	6	73	75	54	833	1,150	554	43	56	22
Juni	2,425	2,925	1,284	94	217	51	20	30	7	69	75	50	725	1,300	440	37	47	26
Juli	2,365	2,610	1,947	102	142	44	44	50	32	74	75	70	150	202	96	21	30	12
Augusti . . .	2,243	2,610	2,142	105	130	48	45	50	32	75	75	75	200	308	150	30	48	18
September . .	2,690	2,925	2,610	88	107	48	37	50	7	69	75	45	1,433	4,570	247	32	42	15
Oktober . . .	2,763	2,925	2,610	80	107	47	23	35	7	64	75	44	1,657	3,420	663	77	208	24
November . .	2,798	2,805	2,610	81	107	49	15	20	10	55	70	44	1,564	2,515	906	68	139	38
December . .	2,779	2,925	2,610	75	107	40	30	33	22	74	75	70	459	906	198	54	87	33
För hela året	2,649	2,925	1,284	83	217	38	30	50	5	69	75	44	2,005	19,040	96	79	974	12

Ehuru filtreringshastigheten enligt ofvanstående tabell i medeltal utgjort 83 mm i timmen, så har densamma under 3,471 timmar eller 30 % af pumparnas gångtid stigit till 100 mm i timmen och deröfver.

Genom filtreringen har åvattnets bakteriehalt minskats med 96,1 % och genomskinligheten ökats med mer än 100 %.

Anmärkas bör att den apparat, med hvilken vattnets genomskinlighet mätes, icke gifver större utslag än 75 cm, men att vattenledningstvattnets genomskinlighet oftast uppgått till högre valör.

Åvattnets temperatur var i medeltal 6,7, i maximum 23,4 och i minimum 0,2° C. och öfverenstående i det närmaste med det filtrerade vattnets.

Rörrnätet.

Under året reparerades 7 läckor, hvaraf 5 uppstått genom blyets utdrifvande ur muffarna, eller en läcka på 9,2 kilometers rörlängd. Större remonter utfördes å 32 brandposter och afstängningskranar, mindre nästan dagligen. Skötseln af brandposterna kostade per år och stycke i

medeltal 6 mark 68 penni. Totala underhållskostnaden för rörnätet och dess tillbehör stiger till 424 mark 97 penni per kilometer rörlängd och och till 1,450 penni per kubikmeter vatten. Härå har inberäknats 11,562 mark afskrifning för kasserade och flyttade äldre rörledningar, samt kostnaderna för ett antal brandposters förseende med nya tråkistor af med klorzinklösning impregneradt virke.

Vattenborgen rengjordes en gång, vid hvilket tillfälle vattenståndet Vattenborgen. var 0. Eljest har lägsta vattenståndet utgjort 1,7 m., motsvarande ett kubikinnehåll af c:a 925 m³.

Antalet rengjorda, reparerade och justerade vattenmätare steg till Vattenmätare. 620 eller c:a 36,9 % af hela antalet. Under året verkställdes omkring 20,000 särskilda afläsningar af vattenmätare. De löpande utgifterna för dessa utgjorde per år och stycke 5 mk 60 penni för underhåll och afläsning samt 10 mark 36 penni för ränta och afskrifning eller inallas 15 mark 96 penni. De influtna hyrorna åter utgöra i medeltal 12 mark 29 penni per år och stycke.

År 1899 profvades 4 mätare på begäran af respektive konsumenter och utföll resultatet sålunda:

- 1 mätare visade 3 % för litet.
- 2 d:o voro fullkomligt rättvisande.
- 1 d:o var fullkomligt missvisande i följd af kuggbrott.

Enär det ibland förekommit att konsumenter påyrkat profning af deras mätare, sedan dessa redan i tur och ordning blifvit aftagna ock rengjorda, har å verkstaden en fortgående profning af alla aftagna mätare egt rum och förteckning häröfver förts till upplysning i förekommande tvistefråga. Enär häraf tillika framgår i huru hög grad och i hvilket afseende mätarens riktighet påverkas af längre tids tjänstgöring, meddelas här nedan ett utdrag ur profningsjournalen för mätare, hvilka till största delen varit 3 1/2 år, några under kortare tid i bruk.

Af 620 aftagna mätare voro 57 skadade i följd af frost eller yttre våld. Af de återstående 563 visade:

± 0 %	56 st.	—	6 à	6,9 %	—	62 st.	+	1 à	1,9 %	—	13 st.			
— 0	à	0,9 %	—	2 "	—	7 à	7,9 %	—	14 "	+	2 à	2,9 %	—	16 "
— 1	à	1,9 "	—	49 "	—	8 à	8,9 "	—	16 "	+	3 à	3,9 "	—	4 "

— 2	à 2,9 %	— 143 st.	— 9	à 9,9 %	— 2 st.	+ 4	à 4,9 %	— 7 st.
— 3	à 3,9 "	— 50 "	— 10	à 10,9 "	— 8 "	+ 5	à 5,9 "	— 1 "
— 4	à 4,9 "	— 63 "	— 11	à 12 "	— 4 "	+ 6		— 1 "
— 5	à 5,9 "	— 41 "	+ 0	à 0,9 "	— 1 "			

Samtliga dessa mätare hade före uppsättning af försigtighets skäl blifvit justerade 2 % för lågt. Då det af föregående sammanställning framgår att denna försigtighets åtgärd varit öfverflödig, enär af 563 mätare 413 undergått förändring till fördel för konsumenterna och 150 till favör för staden, samt då hos endast tvenne mätare en missvisning, obetydligt öfverstigande den öfra tillåtna gränsen af + 5 % förekom, vidtogs den förändring, att mätarena före uppsättningen justeras till ± 0 %. Och var denna åtgärd, hvilken motsvarar en ökning af vattenafgifterna med c:a 6,600 mark per år, så mycket mera rättfärdigad, som konsumenterna i följd af mätarens bristande känslighet för liten vattenhastighet, i alla händelser erhålla en del vatten till skänks.

Verkstaden.

Upplysning öfver det pekuniära resultatet af de arbeten, hvilka af verkstaden utförts för privat eller icke till vattenledningen hörande allmänna inrättningars räkning lemna följande approximativa fördelning:

Inkomster:

Inkomster under år 1899 för verkställda arbeten . . . *Smk* 116,618:46

Utgifter:

En verkmästare, arvode	<i>Smk</i>	1,600:00
5,5 % ränta och afskrifning å verkstads- och magasinsbyggnader	„	2,018:75
Remont och underhåll af verkstads- byggnaden	„	934:75
Remont och underhåll af verkstadens arbetsredskap	„	1,362:37
Lagerränta och brandförsäkringspre- mier	„	2,500:—
Afskrifning och ränta å arbetsmaskiner	„	434:—
	„	<u>8,848:97</u>

$\frac{3}{4}$ häraf för privata arbeten (resten för stadens)	<i>ƒm</i>	6,637: 48	
Dagsverken för privata arbeten	„	30,092: 15	
Material för privata arbeten	„	57,427: —	
Räkningsblanketter, böcker, kostnader för räkningsbeloppens indrifning	„	1,000: —	
För eventuella gratisreparationer under loppet af 2 år reserveras	„	1,000: —	
För räntor å fordringar och möjligen observerade utgifter	„	1,461: 83	<i>ƒm</i> 97,618: 46
		Saldo nettovinst	<i>ƒm</i> 19,000: —

Förutom den fast anställda personalen (8 st.) med månadslön, utgörande för hela året 1899 21,480 mark, samt entreprenörers arbetare, hafva under nämnda år i maximum 108, i medeltal 95 och i minimum 68 personer varit sysselsatta vid vattenledningen och uppgår dessas sammanlagda aflöning till 109,150 mark 94 penni. Medelkostnaden för ett dagsverke om 10 timmar utgjorde: kvartermans 7 mark 42 penni, formans 6 mark 65 penni, smeds 4 mark 89 penni, rörläggare 4 mark 27 penni, timmermans 4 mark 25 penni, svarfvare 4 mark 15 penni, filare 3 mark 90 penni och handtlangare 2 mark 96 penni.

Antal arbetare
och arbetslöner.

Samtliga under kontronrets inseende verkställda vattenledningsarbeten kräfdde följande kostnader:

För vattenledningens utvidgning	<i>ƒm</i>	187,771: 95
För dess bedrifvande, remont och underhåll	„	74,739: 40
För verkstadsarbeten	„	91,416: 37
	Summa	<i>ƒm</i> 353,927: 72

Dessa kostnader fördela sig på följande sätt:

Löner	<i>ƒm</i>	21,480: —
Dagsverken	„	109,150: 94
Material och diverse	„	156,529: 83
	<i>ƒm</i>	287,160: 77
Entreprenad och ackordarbeten	„	66,766: 95
	Summa	<i>ƒm</i> 353,927: 72

Kostnaderna
per m³ vatten.

Kostnaderna för hvarje m³ vatten utgöra:

Om endast filtreringskostnaden toges i betraktande	0,542	pi
Om härtill lägges kostnaden för pumpningen	1,302	„
Om härtill lägges kostnaden för röretets skötsel och underhåll jemte afskrifningar	2,751	„
Om härtill lägges kostnaderna för vattenledningskontoret och för vattenmätarena	4,133	„
Om härtill lägges öfriga drift och underhållskostnader (utom för verkstaden)	4,560	„
Om härtill lägges 5 % ränta å anläggningskapitalet	13,547	„
Om härtill lägges 1 % af afskrifning å anläggningskapitalet .	15,344	„

Inkomsterna
per m³ vatten.

Inkomsten för hvarje uppfordrad kubikmeter vatten framgår af följande sammanställning:

Influtna vattenavgifter	<i>Små</i>	330,875: 40	
Inkomst från hästhoarna	„	1,669: 60	
Förhöjning för sentida betalning af vattenavgifter	„	550: 03	333,095: 03
Vattenmätarehyror	„	— —	20,633: 50
	Summa <i>Små</i>	— —	353,728: 53

hvidan medelinkomsten per uppfordrad m³ vatten utgör 18,69 penni.

Inkomsterna för vatten och mätarehyror vore tillsammans 41,732 mark 58 penni större än år 1898 och 36,528 mark 53 penni större än i budgetförslaget förutsatts.

Antalet konsumenter utgjorde vid slutet af år 1899 1,267 och har mot 1898 ökat med 21.

Den uppdebiterade konsumtionen i de särskilda stadsdelarna uppgick till följande belopp: I stadsdelen — 117,019, II — 219,086, III — 73,845, IV — 177,962, V — 142,532, VI — 73,433, VII — 79,740, VIII — 13,480, IX — 12,131 samt utom staden 258,270 eller tillsammans 1,167,506.

I medeltal har för hvarje försäld m³ vatten influtit 28,53 penni. Emedan den uppfordrade vattenmängden uppgick till 1,892,606 m³, återstår såsom gratis konsumeradt 725,100 m³, efter ett enhetspris af 15,344 penni motsvarande ett värde af 111,250 mark 34 penni och innefattande

vattenåtgången för eldsläckning, allmänna bekvämlighetsinrättningar, hästhoar och fribrunnar, för bevattning af gator och planteringar, för stadens allmänna arbeten, hus och inrättningar samt det utläkta och af mätarena icke registrerade vattnet.

Inclusive verkstadsdriften har vattenledningens bruttobehållning år 1899 utgjort 295,164 mark 7 penni. Läggas härtill det nyssberäknade värdet af vatten för allmänna behof, så stiger summan till 406,423 mark 41 penni och afdrages från denna summa ränta och afskrifning å anläggningsskapitalet med 6 % eller 204,114 mark 21 penni, så blifver resten 202,309 mark 20 penni, hvilken oafsedt räntor å det löpande lagret af arbetsredskap och materialier samt den förlust, med hvilken vattenledningen bedrefs under de första 6 å 7 åren af sin verksamhet, motsvarar nettovinsten för år 1899.

Under året medgifna reglementsensliga rabatter för större förbrukning än 125 m³ i kvartalet samt för utläkt vatten motsvara ett sammanlagt belopp af 19,376 mark 40 penni.

Afstängningar af privata servisledningar för bristande betalning af förbrukadt vatten och utförda verkstadsarbeten förekommo icke år 1899, och inflöt under året äfven den rest af 521 mark 20 penni, hvilken såsom obetald kvarstod från 1898.

Rabatter i vattenafgifter.

Afstängning af privata ledningar.

Vattenståndet i Wanda å var 1899.

Vattenståndet i Wanda.

Månad	Medeltal m.	Maximum m.	Minimum m.
Januari	+ 0,30	+ 0,55	+ 0,20
Februari	+ 0,15	+ 0,30	+ 0,11
Mars	+ 0,11	+ 0,42	+ 0,03
April	+ 1,00	+ 1,50	+ 0,40
Maj	+ 0,66	+ 1,10	+ 0,39
Juni	+ 0,44	+ 1,04	+ 0,18
Juli	+ 0,16	+ 0,24	+ 0,08
Augusti	+ 0,05	+ 0,10	— 0,01
September	+ 0,23	+ 0,97	— 0,03
Oktober	+ 0,40	+ 0,67	+ 0,24
November	+ 0,40	+ 0,60	+ 0,20
December	+ 0,22	+ 0,40	+ 0,15
För hela året	+ 0,34	+ 1,50	— 0,03

Islossningen begynte den 21 April.“

b.) *Ärenden beträffande stadens lösegendom och penningväsen.*Stadens utgifter
och inkomster.

Alla upplysningar beträffande stadens utgifter och inkomster under år 1899 samt jemförelser emellan den fastställda budgeten och det faktiska bokslutet äfvensom uppgift å stadskassans ställning vid årets utgång erhållas från härför uppgjorda, längre fram ingående tabellbilagor.

Stadens lösa
inventarier.

Genom införskaffande från de skilda nämnderna, styrelserna och kon-
toren af uppgifter om de förändringar i stadens lösegendom, som timat
under året, har inventariiboken öfver samma lösegendom kompletterats
och meddelas sammandrag af nämnda bok längre fram bland tabellbi-
lagorna.

Inventeringar
af stadskassan.

Vid de inventeringar af stadskassan, som jemlikt kommunalförvalt-
ningens stadgande hvarje qvartal försiggått i föreskrifven ordning, lika-
som ock vid de extra inventeringar, hvilka på grund af Drätselkamma-
rens år 1878 fattade beslut förrättas af tvenne Kammarens ledamöter,
hafva några skäl till anmärkning icke förekommit.

Kassakreditiv.

Räntevilkoren för det med Privatbanken i Helsingfors, Aktiebolag,
å 1,000,000 mark, för året afslutade kassakreditivkontraktet voro 5 pro-
cents årlig ränta för hvarje belopp, som å kreditivet skulle lyftas, samt
4 procents ränta för insättning utöfver skuld. Omsättningen å detta kre-
ditiv uppgick i debet till 3,225,000 och i kredit till 3,267,000 mark. Sta-
dens största tillgodohafvande utgjorde den 19 Januari 718,000 mark och
största skuld den 31 Juli 230,500 mark; och var det staden som å trans-
aktionerna fick sig tillgodoräknadt ett netto af 12,420 mark 35 penni.

Emittering af
obligationer,
hörande till
1898 års lån.

Sedan den af Stadsfullmäktige tillsatta delegationen, åt hvilken upp-
dragits att besluta om ytterligare emittering och försäljning af obligatio-
ner, hörande till stadens obligationslån af 1898, med antagande af ett utaf
bankfirman Robert Warschauer et C:o i Berlin gjordt anbud till bemälda
firma försålt dylika obligationer till nominelt belopp af 994,000 mark och
öfversändt desamma till Berlin, fick ¹⁾ staden härå lyfta 868,346 mark 37
penni, i det firman beviljades en rabatt af 12,60 procent, motsvarande
125,753 mark 63 penni.

Utlottning af
obligationer.

Vid den 1 November verkställd utlottning af obligationer, hörande
till de i stöd af Kejs. Senatens resolution af den 17 Maj 1876, den 4 Au-
gusti 1882 och den 26 Mars 1892 upptagna vattenlednings-, nybyggnads-

¹⁾ Drks prot. den 3 aug. § 9.

och reglerings- samt 4 1/2 procents obligationslån, utföllo följande nummer till inlösen¹⁾.

Vattenledningslånet af år 1876.

Serien Litt. A. å	1,000 mark	N:ris	137, 147, 180, 245, 285, 364, 431 och 455.
„ „ B. å	500 „ „		93, 140, 195, 420, 534, 572, 657, 686, 687, 723, 816, 835, 928, 994, 998, 1,040, 1,119, 1,192, 1,297, 1,350, 1,369, 1,465, 1,466 och 1,474.
„ „ C. å	200 „ „		107, 235, 306, 327, 437, 475, 596, 628, 727, 732, 829, 882, 909, 1,038, 1,102, 1,141 och 1,243.

Nybyggnads- och regleringslånet af år 1882.

Serien Litt. A. å	3,000 mark	N:ris	35, 100, 105 och 141.
„ „ B. „	1,000 „ „		15, 35, 58, 70, 79, 81, 126, 138, 167, 168, 195, 216, 357, 401, 424, 490, 506, 532, 534, 538, 543 och 646.
„ „ C. „	500 „ „		1, 118, 119, 165, 178, 179, 226, 248, 249, 317, 323, 333, 372, 393, 441, 443, 459, 481, 530, 546, 617, 621, 652, 666, 756 och 770.

Obligationslånet af år 1892.

Serien Litt. A. å	5,000 mark	N:ris	207 och 388.
„ „ B. „	1,000 „ „		1, 169, 178, 301, 501, 1,113 och 1,437.
„ „ C. „	500 „ „		74, 749, 758, 940, 1,037, 1,415, 1,445 och 1,550.

Vid redogörelse af stadens inkomstgifvande rättigheter intages här följande af Trafikkontoret afgifna berättelse om dess verksamhet samt uppbörden af trafik- m. fl. afgifter.

„Året 1899 ställer sig i afseende på intraderna värdigt vid sidan af det inkomstrika året 1898. Slutsumman för 1898 års debitering var Fmk

Tolags- och
trafik- m. fl.
avgifter.

¹⁾ Drks prot. den 9 nov. § 18.

733,868: 90. För 1899 kommo vi upp till Fmk 724,865: 56. Skilnaden är ungefär 9,000 mark, beroende tydligen därpå, att trafikavgifterna för en del stora importvaror, förnämligast spannmål, blefvo af Stadsfullmäktige sänkta från och med den 1 Juli ifrågavarande år. Jemför man de begge stora hufvudposterna i Trafikkontorets debitering, Tolagen och Trafikavgifterna, visar sig detta alldeles ojäfaktigt. Tolagen hade 1898 slutit sig på Fmk 220,703: 48. För 1899 svingade den sig upp till Fmk 230,304: 13, således närmare 10,000 mark högre. Trafikavgiften däremot, som 1898 hade uppgått till Fmk 503,914: 84, stannade för år 1899 på siffan 484,608: 16, eller 19,500 mark lägre än året förut. Hade icke taxan sänkts, hvilket dock var af så mycket påkalladt, så skulle säkert äfven trafikavgifter hafva ökats för 1899.

I förhållande till budgetförslaget ställer sig 1899 års debitering särdeles gynsam. Tolagen hade för 1899 kalkylerats till Fmk 190,000. Den gaf, såsom nyss anförts, öfver 230,000 mk, således dryga 40,000 mk öfver kalkylen. Äfven trafikavgiften öfverskred kalkylen iekå så obetydligt. Den hade beräknats till 460,000 mk, men gaf 484,600 mk eller mer än 24,000 mk utöfver budgeten. — Mätningavgiften, beräknad till 1,500 mk, slutade sig på Fmk 2,868: 36. — Magasinshyrorna, kalkylerade till 4,000 mk, inbringade icke mindre än Fmk 7,074: 91. I sistnämnda post figurerar transitomagasinshyran med Fmk 814: 64; resten kommer på platshyran för öfverliggedagar i Varuskjulet.

I de ofvan upptagna stora debiteringsposterna ingår Warrantfilialens debitering med Fmk 63,062: 29. Filialens intrader under 1898 hade slutat sig på Fmk 34,694: 72.

Uppdebitering
och uppbörd.

Ur närlagda tablå inhentas, huru debiteringen gestaltat sig under de olika månaderna af redogörelseåret.

Tablå öfver Helsingfors Trafikkontors debitering och uppbörd under 1899:

	Tolag.		Trafikavgift		Mätning- avgift		Transito magasins- hyra		Summa		Influtna under 1899	
	Fmk.	öf.	Fmk.	öf.	Fmk.	öf.	Fmk.	öf.	Fmk.	öf.	Fmk.	öf.
Januari	16,767	65	16,078	65	—	—	973	80	33,820	10	33,820	10
Februari	12,361	65	7,711	54	—	—	99	08	20,176	27	20,156	88
Mars	14,994	02	9,936	50	—	—	11	02	24,941	54	24,919	92
April	15,948	12	13,790	09	—	—	29	98	29,768	19	29,738	58
Maj	23,048	11	51,953	55	829	92	924	26	76,755	84	76,721	34
Juni	18,780	60	49,773	42	402	36	919	01	69,875	39	69,821	79
Juli	20,049	41	37,820	20	163	80	703	38	58,736	79	58,726	04
Augusti	21,174	66	46,345	88	607	86	215	12	68,343	52	68,341	54
September . . .	23,713	46	59,198	10	414	44	494	66	83,820	66	83,806	08
Oktober	23,051	89	51,817	51	449	98	637	42	75,956	80	75,626	70
November	22,185	96	76,352	04	—	—	659	68	99,197	68	95,968	72
December	18,238	60	63,826	68	—	—	1,407	50	83,472	78	76,237	84
Summa	230,314	13	484,608	16	2,868	36	7,074	91	724,865	56	713,885	53

Hvad uppbörden vidkommer, höll den som vanligt tämmeligen jemna steg med debiteringen. Vid årsslutet utestodo visserligen Fmk 10,980: 03, men af detta belopp har i början af innevarande år influtit mer än 10,700 mk, så att endast ett par hundra mark mera återstå såsom rest af hela den stora debiteringen.

Uppdebitering
och uppbörd.

Af tidigare års rester hade under 1899 indrivits inalles Fmk 9,632: 78. Balanserande voro vid årets slut: af 1894 års rester Fmk 88: 75 (återstående fordringar i två konkurser), från 1897 Fmk 181: 07, från 1898 Fmk 865: 42, däraf dock Drätselkammaren afkortat Fmk 343: 47, utgörande å Finlands Bank uppbiterade trafikavgifter som protesterats.

Rester

Den toltag, som inflyter från uppstäderna, uppbäras direkte af Drät-Tolag för varor selkontoret och redovisas skildt.“

Tolag för varor
till uppstad.

Angående beloppet af de vid Hamnkotoret uppbiterade avgifterna meddelas uppgift uti de längre fram ingående tabellbilagorna. Här må angående Hamnkotoret anföras endast följande.

Hamnkotorets
uppbörd.

Af årets uppbörd, utgörande med 40 och 60 % afdrag, beviljade staden reguliert trafikerande ångbåtar, 210,686 mark 76 penni, har tillkommit ¹⁾ uppbördsprocent: Hamnkaptenen efter 4 % å 200,000 mark och

Hamnkaptenen
och Hamnkon-
torsbokhållaren
tillkommande
uppbörds-
procent.

¹⁾ Drks prot. den 12 jan. § 29.

2 % å 10,686 mark 76 penni 8,213 mark 74 penni och Hamnkontorsbokhållaren efter 0,5 % 1,053 mark 43 penni.

Parmmätare,
packare och
vräkare.

I enlighet med bestämmelserna i gällande trafiktaxa för staden, som föreskrifver att vid Hamnkotoret skall antagas ett bestämdt antal edsvurna parmmätare, hvilka för verkställd mätning sjelfva ega uppbara dem tillkommande arvoden, hafva under året varit anställda en ålderman och femton parmmätare samt hafva deras verksamhet och inkomster utfallit sålunda, att för uppmätta 48,055 famnar ved å 30 pennis medelpris uppburits 14,416 mark 50 penni, hvilket fördeladt på sexton man gör 901 mrk 3 penni för hvar och en. För packning och vräkning hafva två personer funnits vid Hamnkotoret anställda; och hafva under året 282 tunnor tjära blifvit vräkta, hvilket å 15 penni tunnan gör 42 mark 30 penni eller 21 mark 15 penni för hvardera vräkaren.

Förhöjning af
räntefoten å
lånen ur done-
rade fonder.

På Drättselkontorets derom gjorda framställning och i anledning af räntefotens allmänna stegring, beslöt ¹⁾ Drättselkammaren att räntan å samtliga ur stadens donerade fonder utgifna lån, skulle höjas der sådant blott ske kunde, nämligen sålunda att för lån till 4 ¹/₂ och 4 ³/₄ % ränta skulle fordras ränta efter 5 %, samt för 5 och 5 ¹/₂ % lånen ränta efter resp. 5 ¹/₂ och 6 %, och skulle ränteförhöjningen beräknas från och med nästa räntebetalningstermin, den 1 Juli, samt att de lån, för hvilka vederbörande låntagare ej samtycka till förhöjningen, omedelbart uppsägas till inbetalning.

Laurells stipen-
diifond.

Den å Axel Fredrik Laurells stipendiifond till 114 mark uppgående disponibla räntan fördelades ²⁾ för året mellan Helsingfors svenska realluceum och fröken Laurells privata fruntimmersskola.

c. *Särskilda andra af Drättselkammaren handhafda ärenden.*

Komplettering
af fastighets-
boken.

Förteckningen af stadens fasta egendom blef under året kompletterad genom införande i stadens fastighetsbok af samtliga under året deri skedda förändringar.

Granskning af
säkerhetshand-
lingar.

Stadens säkerhetshandlingar granskades tvenne gånger under årets förlopp och vidtogos nödiga åtgärder i förekommande fall till bevarande af stadens rätt.

¹⁾ Drks prot. den 4 maj § 34. — ²⁾ D:o d:o den 30 mars § 18.

Förutom i de fall, då Kammaren på vederbörande myndigheters anfordran afgaf endast förklaring, blef stadens talan genom Drätselkammarens försorg vid domstol bevakad i ärenden, i hvilka staden var part eller annars hade något intresse att tillgodose,

Bevakande af stadens rätt i rättgångar, konkurser och taxeringsärenden m. m.

Uti sammanlagdt 52 fall godkände Drätselkammaren ingifna ritningar för tillernade husbyggnader och ändringar uti redan befintliga sådana å stadens arrendemarkar, nämligen för 1 byggnadsföretag å Arabia, 11 å Berg-häll, 3 å Blåbergsländet, 1 i Djurgården, 1 å Fjellidal, 1 å Forsby färgeritomt, 1 å Granholmen, 1 å Grejus hemman, 1 å Hanaholmen, 6 å Humleberg, 3 å Hörneberg, 1 å Janssonska odlingarna, fabriksomt N:o 20, 1 å Kotby, 4 å Mejlans villor, 1 å Rosavilla, 1 å Rönnskär, vestra, 2 å Sandudd, 1 å Skifferholmarna, 1 å Södra Blekholmen, 1 å Taipale, 1 å Tilkka äng, 1 å Tölö sockerbruk, 3 å Wallgård, 1 å Walo och 3 å onirådet Ås.

Godkända byggnadsritningar.

Under året godkände Drätselkammaren inalles 36 borgesförbindelser för ingångna arrendeaftal, 2 för leveranser och 3 för köpeskillings för försäld tomt erläggande.

Godkända borgesförbindelser.

Uti in summa 58 fall utverkade sig Drätselkammaren in-teckning i tomter och byggnader, nämligen uti 47 fall för ingångna arrendeaftal och 11 fall för skuldsedlar å köpeskillingen för försälda tomter.

Utverkade och förnyade in-teckningar.

Drätselkammaren bestod under året af statsrådet G. M. von Christier-son (ordf.), hofrådet C. Nummelin (viceordf.), bandirektörsassistenten Th. Frosterus, grefve C. Mannerheim, gårdsegaren K. R. Åström och proto-kollssekreteraren A. Aminoff. Suppleanter voro: vicehäradshöfdingen J. Ugglå, arkitekten V. Aspelin och Byråchefen C. B. Federley.

Drätselkamma-rens medlem-mar.

Drätselkammaren hade under året 57 sammanträden, af hvilka 52 ordinarie och 5 extra. Dervid handlades 1,468 diariiförda ärenden, af hvilka 175 voro beroende från föregående år samt 1,293 nya. Af dessa blefvo 1,369 befordrade till slut samt 99 beroende på vidare åtgärd. An-ordningar utfärdades till ett antal af 2,941. Paragrafantalet i Kammarens protokoll uppgick till 1,696 samt brefnummern till 286. Kontrakt affatta-des inalles 17, af hvilka 12 gälde legoaf-tal angående staden tillhöriga jordlägenheter, 1 byggnadsentreprenad, 1 materialleverans, 1 inköp af fastighet, 1 kassakreditiv och 1 tillägg till äldre koncessionskontrakt.

Drätselkamma-rens samman-träden, antal ärenden m. m.